

"OD BOJA DO ZMAGE!"

"KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO!"

Štev. 37

Chicago, Ill. 15. septembra 1905

Leto IV

Drugo glavno zborovanje S. N. P. J.

Drugo glavno zborovanje je prišlo dne 5. septembra in je končalo dne 9. septembra. Zborovanje se je vdeležilo 19 delegatov oziroma odbornikov. Zunanja društva so zastopali te-le delegatje:

Matija Pečjak društvo "Adrija", Johnstown, Pa.; Matija Stroheu društvo "Triglav", La Salle, Ill.; Nace Zlemberger društvo "Bratstvo", Steel, Ohio; France Miklaučič društvo "Bratstvo", Morgan, Pa.; Jože Matko društvo "Bratoljub", Claridge, Pa.; France Levec društvo "Bratstvo Naprej", Yale, Kans.; Alojzij Logar, društvo "Trdnjava", Rock Springs, Wyo.; Miha Žugelj društvo "Edinost", Murray, Utah; Jože Kunčič društvo "Bled", Lorain, Ohio; Pankracij Jursa društvo "Orel", Stone City, Kans.; Martin Skala društvo "Sokol", Ely, Minn.; Karol Matkovec društvo "Edinost", Darragh, Pa.; Anton Rojc, društvo "Celje", Frontenac, Kans.; in Dan Badovinac kot nadzorniški odbornik jednote iz La Salle, Ill.

Druga društva so imenovala le svoje pooblaščenca.

Dne 5. t. m. ob 9 uri zjutraj je predsednik brat Stonich odprl zborovanje s polure trajajočim govorom. Slikal je pomen in delovanje S. N. P. J. in delegatom izročil v imenu osrednjega odbora prisrčen pozdrav.

Po končanem govoru se je volil začasni odbor, v katerega so bili izvoljeni naslednji bratje. Dan Badovinac 1. zapisnikarjem, France Levec 2. zapisnikarjem in Anton Rojc pa podpredsednikom.

V soboto zvečer je priredilo društvo "Slavija" veselico na čast nazvočim zunanjim delegatom, ki se je vsestransko dobro obnesla.

V prihodnji številki izide najbrže že zapisnik iz katerega bode lahko sleherni spoznal v koliko je koristilo drugo glavno zborovanje S. N. P. J. za splošnost.

Dan Badovinac, zapisnikar.

Razgled po svetu.

Iz rusko-japonskega bojišča.

Dne 11. t. m. je prišel v ruski tabor pod varstvom eskorte japonski komisar, ki je ruskim častnikom izročil list generala Ojame za generala Lineviča. V tem listu je Ojama gratuliral Lineviču, da se je sklenil mir.

Vsled velikanske bojne erte bode minolo še dokaj dni, predno bodo vsi vojaški oddelki obveščeni, da je sklenjeno premirje.

Rusija.

Ves jugovzhodni Kavkaz terorizirajo Tartari. Tartarske tolpe pušajo deželo in morijo ljudi. V Suši je prišlo do groznega klanja med Armenci in Tartari. Ubilih in ranjenih je okoli 200 oseb. Prebivalstvo beži iz vseh krajev v Tiflis.

Posebno hudi boji so bili v Baku. Vstasi so zažgali petrolejske rezervoarje.

Vlada je proglasila v Baku vojno stanje. Topništvo je streljalo s topovi na hiše, iz katerih se je streljalo. Vojaštvo je streljalo na Armence in Tartare, a vzlic temu ni boj ponehal. Klanje je bilo grozno. Otroke so Tartari klali pred očmi mater, ženam in dekletom so pa storili silo.

Uradniki v Tiflisu trdijo, da so vse nemire provzročili turški agitatorji, ki so z zeleno zastavo prokora korakali na čelu tartarskih tolpe, ki so požigale in morale.

Ko so Tartari v predmestju Baklanu v Balu plenili, je topništvo streljalo s kartečami na nje.

Hud boj je bil tudi pri bolnici, katero so branili Armenci in delavci kakih tisoč po številu. General Srikin je zahteval, naj se vdajo. Ali Armenci so odgovorili s kroglijami. Sedaj je poseglo topništvo vmes. Komaj je prišla prva granata v poslopje, je ljudstvo prišlo z gorečnim petrolejem oblitati vojake. Vojaki so zbežali in pustili topove na mestu. Kozaki in pešci so skušali kasneje priboriti topove nazaj, ali radi duma so se morali umakniti.

V Bibatu pri Baku so tudi zapalili čistilnice za olje. Škoda je ogromna.

Posestniki čistilnic so brzovajili carju za pomoč, kajti skoraj ves njih imetek je uničen.

V Kutajsu je bil vroč boj med kmeti in plemenitniki. Približno 11 oseb je vbitih in ranjenih.

Tudi v Elizabetpolu je prišlo do boja med Armenci in Tartari.

V Helzingforju je pred glavnim policijskim uradom razpočila bomba. Ranjen ni nihče, pač pa so hiše v bližini razstrelbe razdejane.

V vasi Markend so Tartari poklali vse Armence. Tudi druge vasi oblegajo Tartari. Guverner je zaprosil za vojaško pomoč.

V Kičinevu in Kerču so vladni agenti zopet vzpizorili proti semitske izgrede, ki so zdijali v grozno klanje. Zveri v človeški koži niso priznavaše otrokom, ne ženam.

V Mitavi se je politična kaznenka Elizabetovna Anderson obesila v svoji celici. Carjevi krvni psi so ji storili silo v ječi, radi tega je končala s samomorom.

V Bialostoku je nekdo ranil z bombno policijskega načelnika.

Očka, car je izdal ukaz, s katerim prizna vseučelišcem svobodno samoupravo. Mnogo dijakov in dijakin je stavkalo že od meseca februarja.

V Moskvi je sodišče obsodilo revolucionarja Kul'kovskega v dosmrtno ječo, ker je ubil gubernatorja Šuvalova.

Nemčija.

Nemški Kuropatkin, general pl. Trotha, katerega zamorci v južno-zapadni Afriki prav pošeno klestijo, zbira sedaj vse vojaške oddelke, da bi voditelja zamorcev Vitboja temeljito porazil. Najbrže bode Trotha s tistimi lavorikami zapustil bojišče, kakor Kuropatkin.

Italija.

V Italiji je bil hud potres, ki je povsod napravil mnogo škode. V Martianu je bilo usmrtenih in ranjenih okoli 800 oseb.

Potres ni prizanesel duhovnikom, ne cerkvam. Torej najboljši dokaz, da je laž, da bog potrese pošilja. Potres je naravna prikazen, katerega provzročajo naravne sile.

Gotovo ni njihče tako neumni, da bi šel podirati poslopja, v katerih se ga časti.

V Chietiju je kapitan Rafael Natale skušal z mašnim vinom otrovati župnika Nikolaja Marullija. Prinešal je vino suplinat.

"Božjega namestnika" Rafaela Natale so zaprli in se bode moral radi poskušenege umora zagovarjati pred sodiščem.

Japonsko.

Na Japonskem so šovnisti priredili velike demonstracije, ker je po njih nazorih Japonska dobila premalo pri sklepanju miru.

V večjih mestih so se vršile pravcate bitke med demonstranti in policaji. Mnogo oseb je bilo ranjenih in usmrtenih.

Demonstrantje so napadali Evropejce, misijonske postaje in hiše ministrov.

Obče se domneva, da bode ministertvo Katsura pri otvoritvi zbornice podalo svojo ostavko. Minister notranjih zadev, Jošikava in policijski načelnik Adahi sta že podala ostavko.

Socialisti se teh šovinističnih demonstracij niso vdeležili.

Norvegija in Švedija.

Odkar so se razbila pogajanja med obema komisijama za odstranitev unije, je pričelo meščansko švedsko časopisje hujskati za vojno. Seve zavedni delavci se ne zmenijo za to podlo hujskanje, ker smatrajo za največjo bedastočo, da bi šli delavci za kralja Oskarja po kostanj v ogenj.

Ogrsko.

Ogrski socialisti so priredili veliko demonstracijo pred državno zbornico v Pešti. Okoli 80 tisoč delavcev je korakalo mimo parlamenta in zahtevalo splošno, enako in direktno volilno pravico. Iz delavskih mas so se čuli klici, ki niso nič kaj prijetno doneli v ušesih posedujočih slojev in njih zastopnikov.

Švica.

Stavkajoči delavci v železarskem okraju Rorschachu so priredili veliko demonstracijo s tem, da so vlvarno deloma porušili in naskočili hotel, v katerem so bivali garjeveci. Vlada je takoj odposlala na lice mesta bataljon domobrancev, ki sedaj po kosaškem načinu dela red in mir.

Ameriške vesti.

Boj črkostavcev za osemurni delavnik.

Ker so te dni zavrgli na zborovanju v Niagara Falls delodajalci, ki so združeni v "United Typothetae", osemurni delavnik, je predsednik črkostavcev izdal odredbo, da zastavljajo vsi organizirani črkostavci, ki delajo v delavnicah delodajalcev, ki so združeni v zgoraj omenjenem društvu.

Zopet bode prišlo do hudega boja. Delodajalci mislijo, da bodo zmagali, ako v vsej Ameriki ustanovijo šole za izobrazbo črkostavskih garjevecev. Najbrže bode pa to sredstvo spodletelo.

Druga glavna preporna točka je tudi, da delodajalci zahtevajo odprto delavnico. Organizirani črkostavci pa vendar niso tako neumni, da bi sebi dali vrv okoli vratov. Toliko bi se morali naučiti iz bojov mej delom in kapitalom tudi delodajalci, da delavci ne odnehajo kar čez noč; če se gre za princip organizacije.

Rockefellerjevo svetohlinstvo.

V baptistovski cerkvi v Clevelandu, v kateri se Rockefeller blišči kot prva zvezda na nebu, je John D. Rockefeller pred kratkim govoril zahvalno molitev za spreobrnitev nekega pijanca, ki je tudi član omenjene cerkvene občine. Zavijajoč svoje oči proti nebu, je oholi trujtan ječal, da hudič pijančevanja pripelje mnogo ljudi na spolsko pot.

Pobožni dlakopec je pozabil povedati, da mnogo ljudi prisili beda, da iščejo tolažbe v pijači, da pozabijo tem ložje svoje gorje in da to bedo prouzročajo naši ameriški trujtjani, med katerimi ima prvo besedo John D. Rockefeller. Ta pobožni trujtan izsesava ameriško ljudstvo kakor polip, pri tem pa njegove ustnice in jezike hvalijo boga ljubezni mišosrčnosti in milosti. V vsacem malem grešniku vidi velikega hudodelca, v samem sebi, v največjem hudodelcu pa vidi človeka, kateremu je "ljubi bugec" naklonil vse svoje milosti.

Priznati moramo, da luterski in katoliški kutarji v himavščini ne dosejajo tega himavca vseh himavcev!

Zopet katastrofa.

Zopet se je pripetila večja nesreča v New Yorku, pri kateri je 14 oseb izgubilo svoje življenje, okoli 40 je bilo pa ranjenih. Dne 11. septembra zjutraj je skočil vlak nadulžne železnice na 9. Ave. raz tir. En voz so je odtrgal in padel nizdol na ulico. Zadnji vozovi so pa pričeli goret, kar je strah potnikov le še pomnožilo.

Komaj se malo pozabi zadnjo katastrofo, že nas druga iznenadi, ki zopet zahteva svoje žrtve.

Ali so res sodišča v Ameriki le za siromake? Ali smejo mnogomilci res nekažnovano moriti.

Grabežtvo.

Komisija, katero je imenoval Roosevelt, da preišče korupcijo v državnih tiskarni, je doznala, da sta bila dva Palmerju podrejena vslužbenca, delničarja tvrdke za izdelovanje črkostavskih strojev. Radi tega je Palmer dobil brco.

Nekaj trvdik je poslalo predsedniku Rooseveltu protest, da pri odaji del in oskrbe delavcev pri gradnji panamskega prekopa igra prvo vlogo grabežtvo. Trvdiki Markel v Omahi se je oddala pogodba, daji so bile ponudbe družih trvdik mnogo nižje.

Torej grabežtvo povsod! Živela korupcija!

Krščanska usmiljenost.

Iz New Orleansa se poroča, da so podivjani prebivalci mesta Pass Christian nekega zamorca priklenili k drevesu izven mesta ker je na sumu, da je obolel za rmeno mrzlico.

Pa nekateri trdijo, da smo v kulturi napredovali. Ali res?

Sleparške družbe.

Iz New Yorka se poroča, da se je pri razpravah glede zavarovalnih družb za življenje dognalo, da je medsebojnost le navadna gola pravljica. Uradniki postavijo kandidat in če se lastniki polic na glavo postavijo, bodo vzlic temu izvoljeni kandidati, katere so postavili uradniki. In ti uradniki uživajo navadno visoke plače.

McCall, predsednik "New York Life zavarovalne družbe", dobiva \$100,000 na leto. Isto plačo dobiva tudi predsednik "Mutual" zavarovalne družbe. Prvi podpredsedniki dobivajo po \$75,000 na leto, drugi po \$40,000 in \$30,000 itd.

Radi tega priporočamo vsem slovenskim delavcem, da povsod, kjer si hočejo uradniki prilastiti absolutno kontrolo nad zavarovanimi osebami, nastopijo složno, da se absolutizem uradništva uniči.

Ogorčen mestni uradnik.

"Jaz nisem nikdar zahteval denarja, tem več sem le sprejel, kar mi je kdo ponudil." Tako je v ogorčenem tonu govoril g. Henrik Lewis, pomožni uradnik načelnika 26. čikaškega mestnega okraja pred preiskovalno komisijo, ker se mu je očitalo, da je za smeti prejel okroglo svotico v znesku \$316.50.

Mi vidimo v duhu vbozega siromake pred seboj, kako baše desetake in petake v svoje žepe, katere mu ljudje po sili stiskajo v njegove roke. Mi ga čujemo, ko pri preševanju denarja melanholično ječi.

"Moja služba ni kak zlatokop, ali zadovoljni človek je hvaležen tudi za vsako malenkost."

Naši uradniki ne kradejo! Tudi ne stavijo pretiranih zahtev! Oni le sprejmejo, kar jim prijazni ljudje ponudijo. Kdo bi jim vendar to zameril? Uradniki vendar ne morejo biti tako neuljudni, ako jim dobrohotni ljudje ponujajo kako majhno darilce v podobi zelenih ameriških bankovcev, da bi to darilce odklonili. Naši nadzorniki pa

tudi še niso nikdar zamerili ljudem iz rodu "Vzemi", ker kot pobožni kristjani poslušajo svetopisemski rek: "Naj desnica ne ve, kar le-vica stori."

Nadzorniška gosposka je navadno še le nastopila na plano, ako so ti mali malopridneži bili prenerodni, ali če se niso ozirali na stari ameriški rek:

"Živeti in druge pustiti živeti!"

Kaplja v morje.

V nekem meščanskem listu čitamo, da je neki Jakob A. Rüs največ pripomogel, da se je zgradil v New Yorku dom za siromake, ki nimajo prenočišča. Rüs, ki je sedaj jako premožen državlján, je moral pred leti prosjčiti za prenočišče na neki policijski postaji v New Yorku. Tega ni nikdar pozabil. Radi tega je z vso silo vstopil, da se zgradi dom za take nesrečne ljudi, ki niso drugega hudodelstva zakrili, kakor da so siromaki.

Da naši meščanski listi o ustanovitvi takega doma pišejo na dolgo in široko je umevno, ker lahko pišejo, kako po očetovski skrbi danes mestne uprave za siromake.

Ali resnica je, da je en sam tak dom v tako velikem mestu, kakor je New York premajhen za vse ljudi, ki hodijo po njujorskih ulicah brez centa v žepu. To je le kaplja v morje!

Človekoljubje finančnikov.

"Ako so bili v resnici veliki finančniki," tako piše "Wall Street Journal", "ki so sedaj vplivali, da se je sklenil mir, zakaj niso potem onemogočili vojno, katere je brez denarja nemogoča?"

Ako že borzijski list, kaj sličenega piše o finančnikih, ki so omogočili grozno klanje na Daljnem Vztoku le radi dobička, potem smo prepričani, da je bila vojna na Daljnem Vztoku le sredstvo, da so si finančniki napolnili svoje nikdar site žepe. Dali so denar za človeško klanje, ker jim je neslo to klanje velikanski dobiček. Odpovedali so nadaljna posojila, ker sta Japonska in Rusija bili denarno ali finančno izčrpani. Da mora vsled tleh umazanih spekulacij na tisoče ljudi umreti, za to se finančniki ne zmenijo. Finančniki ob takih prilikah sede na varnem v svojih kontoarjih in računajo svoj dobiček in so še deležni spoštovanja vseh tistih, ki se globoko priklanjajo denarni vreči in vzamejo tolar, kjer ga lahko dobe, magari če ga morajo s svojimi lastnimi rokami izvleči iz gnojnice.

Policija priznava svojo slabost.

"Iz Chicago se ne da napraviti nedeljske šole," je odgovoril policijski načelnik Collins na kritiko državnega pravdnika Healy z ozirrom na plesšča v Chicagi.

Veseli nas, da je policijski načelnik Collins, ki je pri svojem službenem nastopu smelo trdil, da bode kar čez noč iztrebil vse pregrehe iz Chicago, se naučil vsaj toliko, da uvideva, da pri najboljši volji ne gre. V zadnjem mesecu smo imeli poleg nebroj tatvin, ulomov, roparskih napadov še 22 umorov. Da se hudodelstva tako ogromno množe, je kriv le današnji gospodarski nered z vsemi svojimi zli izrodki. Kdor hoče ozdraviti današnjo bolno človeško družbo, mora priporočati druga sredstva kakor je policija. In to sredstvo je prepoved kapitalistične človeške družbe v socialistično.

— Dobro delavsko časopisje je najboljše orožje delavcev proti izkoriščanju in izmozgavanju.

Somišljeniki naročujte in priporočujte "GLAS SVOBODE".

Obrekovalcem socializma.

Navadno podlo obrekovanje je, ako kdo trdi, da se socialstom gre le za to, da bi v ljudski masi vzbudili nezadovoljnost. Socialstom gotovo ni treba sejati nezadovoljnosti v narodu, ker za naraščanje nezadovoljnosti prav po očetovski skrbi podjetniki, sploh današnja človeška družba z vsemi svojimi ureditvami, ki so tako prirojene, da koristijo le posejnim slojem.

Socialisti torej ne sejejo nezadovoljstva v narodu, pač pa uče narod, da prične spoznavati pravzroke današnje bede in siromaštva, da gleda današnje življe nje brez naočnikov in da se da današnji nered le odstraniti, ako ves narod nastopi složno proti manjšini, ki se redi o žuljih, solzah in sragah delavnega naroda.

To vedo tudi nasprotniki socialistov. Ali ker ti nasprotniki vlečejo največji dobiček iz vzrokov, ki širijo nezadovoljnost v narodu, zamolče nalašč vzroke nezadovoljstva, da bi se v bodoče ribarili v kačnem. Da bi tem ložje pred narodom zakrili svoje za narod pogubonosno delovanje in v narodu obudili gnev proti socialstom, imenujejo socialiste razširjevalce in sejalce nezadovoljstva. Včasih pravijo socialistom, da so prekucahi, kojim ni nič sveto na svetu, ki imajo v sebi vse slabe žvalke nagone. S takimi frazami se hoče narod držati od visoke ideje socializma.

Ti zagovorniki današnjih družabnih krivic se pač nadejajo, da bodo dal gospodarskemu razvoju drugo pot, ako skušajo s slabimi dovpti in obrabljenimi "šlagerji" osmešiti socialiste in njih ideje. S temi poskusi pa v resnici le samega sebe spravljajo v nevarnost, ker vedo, znanost in moderni gospodarski nauki prodirajo čedalje bolj globoko v narod.

In če bi se v resnici tem gospodom posrečilo narod omamiti in nezadovoljnost ljudske mase prekrstiti v zadovoljnost, česar bi ti gospodje potem s tem dosegli? Ali bi morda s tem olajšali gorje omamljenega naroda, ali bi morda gospodarski razvoj s tem ustavili? Najbrže ne! Kdor trpi bedo in siromaštvo, kdor občuti gorje, se skuša teh neprijetnih prijateljev otresti, prej ko je mogoče.

S tem, da socialisti odprto kritizirajo današnji zistem, da kažejo na raka, ki razjeda današnjo človeško družbo, so narodu napravili veliko uslugo. Kdor pa narod uči, da je bilo vedno tako in da bode vedno tako ostalo, laže in goljufa narod.

Ako socialisti uče narod, da so današnje gospodarske razmere nezdružive, da je treba ves današnji gospodarski zistem strnoglaviti in ga nadomestiti s socialističnim, potem lahko smelo trdijo, da je bilo pred njimi že mnogo prekucahov, ki so pobijali stare gospodarske, politične in verske nazore in ustvarjali nove.

Ali niso prekucahi krščanski misijonarji, ki so križem sveta porušili stare malike, stare verske nazore, šege in navade, ne da bi se bili zmenili za protest dotičnih narodov? In kako je prišla današnja kapitalistična civilizacija do veljave? Ali niso v nekaterih državah vzeli vso moč plemstva, v drugih jo pa omejili? Ali niso evropski narodi druge narode križem sveta prisilili, da so sprejeli njih življenske pogoje? Ali ni to preobrat?

Ali niso prisilili Indijance v Ameriki, ali črne afriške rodove, da so vklonili svoj tilnik napravam, katerih niso nikdar želeli? In kdor se ni tem napravam uklonil, tega so evropski narodi uničili.

In ti nizkotni ljudje, ki so bili pripravljeni uničiti cele narode, ako se je šlo za njih interes, naj bi imeli pravico zgražati se moralčno nad socialisti in jim klicati v obraz, da so socialisti razširjevalci in sejalci nezadovoljstva, ker socialisti podučujejo narod o pravih vzrokih današnje bede in mu kažejo pravo pot, po kateri je narodu hoditi, ako se hoče otresti robskih spon in ustvariti človeško družbo pravega človekoljubja?

O, nizkotni hlapci, pojdite se solit. Vzemite bruna iz svojih lastnih oči, potem pa še le izderite pezdrije iz oči svojih bližnjih.

Omega.

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Ponatis iz "Slov. Naroda"

III.

To pripovedovanje generala Bernadotta je na vse navzočnike napravilo največji utis in dalo povod živahnim in zanimivim razgovorom o pravici vsakega naroda do popolne narodne samostanosti. V tem, ko domačinom stvar še ni bila popolnoma jasna, so Francozi bili jako natančno podučeni. Rade volje so svojim poslušalcem razlagali pomen znamenitega sklepa francoske zakonodajne skupščine z dne 29. decembra 1791., kateri sklep je bil storjen na predlog Condorcetov novodolne prve vojne z evropsko koalicijo in pomen sklepa francoskega konventa z dne 10. novembra 1792.

— Vsak narod je sam svoj gospodar, vsak narod ima pravico, do svobodnega življenja in napredovanja v svojem lastnem jeziku, to je smisel omenjenih sklepov zakonodajnega zastopa in konventa, je dejal general Bernadotte. In dokazoval je potem, da je narodnostna ideja naravna posledica demokratizma. Demokratizem pripoznava popolno suvereniteto vsake narodne individualnosti in ji torej daje tudi pravico, da živi po svoji volji, po svojih navadah in da si to zagotovi poton politične in državnopravne samostanosti. Pogojev za tako življenje pa si noben narod ne utrudi drugače, kakor če goji svoj lastni jezik.

V Ljubljani tedaj še niso bili prišli do tega spoznanja. Sicer so posamični gojili slovenski jezik, a ne da bi imeli pri tem kak poseben smoter, ne da bi si bili svesti pomena tega dela. Bil je to bolj izraz lokalnega patriotizma, nego žive nacionalne zavednosti.

Tega si je bil svest tudi Andrej Kopitar in zato je nekako turobno rekel poleg sebe sedeči gospod pl. Garzarollijevi, sestr! Antona Linhart:

— To je vse prav lepo, ali kaj naj s tem opravimo na Kranjskem? V celi Ljubljani je samo pet mož, ki se zavedajo svoje slovenske narodnosti.

Gospa pl. Garzarolli, ki je svoj čas nastopila v gledališču pri prvi slovenski predstavi "Županove Mičke" pa je imela boljša upanja in je pogumno vzdiknila:

— Pet zavednih mož in ena zavedna žena — to je dovolj, da spreobrnemo celo Ljubljano!

Narodnostno vprašanje, ki je bilo sproženo na tem večeru v Damjanovi hiši, je bilo od tedaj v vseh ljubljanskih družbah na dnevnem redu, dalo je povod dolgim in dostikrat burnim razpravam in dalo povod, da so se začeli duhovi ločiti. Čimbolj so se eni oprijemali te misli, toliko bolj so ji drugi nasprotovali in zagovarjali nazor, da bi bila prava sreča, če bi se Slovenci kar najhitreje moglo pomemili. Ljudje, ki so bili prej edini v naprotovanju avstrijskemu absolutizmu in reakcionarstvu, so se zdaj razšli in se razcepili na dva tabora.

Seveda se to takrat ni dosti poznalo, ker je bilo v Ljubljani toliko Francozov, da so domačini med njimi kar izginiti. Odkar je Napoleon v Ljubno, sklenil s cesarjem Francem premirje, s katerim je Avstrija odstopila Franciji Lombardijo in dobila za to ozemlje bivše beneške republike, so prihajali mačone vsak dan manjši francoski oddelki v Ljubljano in končno je prišel tudi general Massena s svojo armado. V mestu je zmanjkalo prostorov in zato so vojaštvo nastanili tudi po cerkvah, in sicer pri franciškanih, pri kapucinih in pri uršulinkah. Vojaki so se v cerkvah obnašali jako nespodobno. Pri uršulinkah so na kip Matere božje obesili boben, pri franciškanih pa so lesenega angelja položili na slamo, ga pokrili s pla-

ščem in se rogali: Spi, citizen!

General Viktor, eden podzapo-vednikov, se je s tremi svojimi oficirji nastanil v uršulinskem samostanu. Ker ni bil zmožen ne nemškega, ne slovenskega jezika, si je izprosil, da so mu dodelili posebnega tolmača. Ta posel je prevzel Konrad Podobnik in se generalu Viktorju na ljubav preselil v uršulinski samostan.

Oficirji v samostanu so prav veselo živeli in vsako noč dolgo bankeirali, ker so našli v samostanski kleti pravi zaklad najizbornejšega vina. Uršulinke se niso prikazale, nego so se bile umaknile v vrtno hišico.

Neciga večera, ko so bili oficirji nenadoma poklicani k generalu Masseni, je ostal Konrad skoro sam v samostanu. Bil je topel pomladanski večer in da bi se navžil nekoliko svežega zraka, se je šel Konrad sprehajati na širni samostanski vrt. Hodil je pod košatimi drevesi semintja in ni zapazil, da se mu je previdno bližala temna ženska postava. Šele ko je ženska stopila iz sence, jo je zagledal. V tistem trenutku pa se mu je ženska že vrgla pred noge in s sklenjenima rokama prosila:

— Gospod oficir, — lepo Vas prosim — usmilite se me!

Konrad je bil tako presenečen, da v prvem hipu ni mogel izpregovoriti nobene besede. Strme je zapazil, da je pred njim klečeča ženska nuna.

— Kaj želite? je končno vprašal. Kaj morem za Vas storiti?

— Pomagajte mi iz samostana! Če se me Vi ne usmilite, si moram končati življenje!

Konrad je bil v veliki zadregi in ni vedel, kaj bi storil.

— Oprostite mi, je rekel, jaz bi Vam rad pomagal, ali jaz nimam tu ničesar ukazovati. Jaz sem samo tolmač generala Viktorja.

Mlada uršulinka se je bridko zjokala, Konrad ji je pomagal, da je vstala in ji potem rekel:

— Če hočete, Vas peljem pred generala Viktorja. Kar mi bo mogoče, storim vse, da Vas pustijo iz samostana.

Uršulinka je bila takoj zadovoljna. Boječe se je oklenila Konrada.

— Prosim Vas, pojdite hitro, je dejala. Ko bi me kaka nuna zasačila pri Vas, bi me zadela strašna kazen.

Konrad je pospešil svoje korake in je srečno pripeljal nuno v samostansko poslopje. Peljal jo je v obehnico, da počaka generala Viktorja. Dolgo ni bilo čakati, kajti general in njegovi spremljevalci so se kmalu vrnili.

— Bonaparte pride v Ljubljano, je zaklical general Viktor, vstopivši v sobo. V prvem hipu niti zapazil ni, da sedi v kotu nuna. Ko pa jo je zagledal, se je zasmel na glas in rekel Konradu: Kakor vidim, Vam v moji odsotnosti ni bil dolgčas.

— Gospod general, je rekel Konrad resno, ta redovnica apelira na Vaše srce in prosi, da je dovolite zapustiti samostan.

— Kaj Vas proti Vaši volji zadržuje v samostanu?

— Da, je dihnila redovnica in se vrgla pred generalom na kolena. Prosim Vas, gospod general, rešite me strašne usode.

— Prav rad, ljuba deklica, je vskliknil general. Ako je Vaša volja, zapustiti samostan, storite to lahko koj sedaj! Za Vaše varstvo pa bo skrbel gospod Konrad Podobnik, kateremu dam na razpolaganje dva vojaka. Jaz sem sin revolucije in si štejem v dolžnost, varovati svobodo vsakega človeka.

Redovnica se je sklonila k generalu in mu je poljubila roko, potem pa s Konradom in dvema vojakoma zapustila samostan.

IV.

Konrad Podobnik je bil v veliki zadregi, kam bi spravil iz samostana odvedeno redovnico. Darnov je ni mogel peljati, ker je stanovalo v očetovi hiši vse polno francoskih oficirjev. Ravno tako so bile prenapolnjene tudi hiše njegovih znanstev. Končno se je odločil, da popelje redovnico k stari gospodični, ki je stanovala na Starem trgu (v hiši, kjer je zdaj Zalaznik). Ta gospodična je bila Suzana pl. Schmutzenhaus, rodona nekje iz Nemčije, ki je bila v mladih letih prišla kot vzgojiteljica v hišo grofa Blagaya, tačas pa je živela v Ljubljani. Konrad jo je poznal, ker se je bil pri nji učil tujih jezikov.

Gospodična Suzana se je sicer močno prestrašila, ko sta jo Konrad in redovnica vzbudila iz spanja, a čim je izvedela, za kaj da se gre, je bila takoj pripravljena pomoči.

— Vi revica, vi ubožica! Tako mlada ste še in že ste tako strašne reči doživela, je tarnala gospodična Suzana in polna sočutja objemala redovnico, dasi o vzrokih njenega bega z samostana še ni prav ničesar vedela.

Redovnica je bila tako razburjena, da sploh ni mogla govoriti, a naslonila je svojo glavo na prsi gospodične Suzane in s svojimi rosnimi očmi tako zaupno in udano gledala svojo zaščitnico, da se je ta sama zjokala.

Konrad je naredil konec temu prizoru. Uvidel je, da ta večer ubegla redovnica pač ni v stan, dati kakih pojasnil, nego da je potrebna počitka in tolažbe. Zato je vstal in se poslovil.

Jutri se že oglašim, je rekel redovnici, in tedaj se dogovoriva, kaj da je storiti. Danes ste potrebni miru. Gospodična Suzana bo že skrbela za Vas, njej lahko popolnoma zaupate.

(Pride še.)

NIČ VEČ BOLEZNIJ, — NE HIPNIH, NE KRONIČNIH Nov in velikanski zdravniški zavod v New Yorku.

Dela čudovita ozdravljenja.

Na stotine ozdravljenih. Nobena prevara. Njih spričevala in zahvale so potrjene od javnih notarjev, ter so bistven dokaz o sijajnih zmognostih profesorjev.

Berite to kar potrjujejo osebe, katerih slike vidite tukaj. Njih imena in naslovi so vsakemu na razpolago.

Od blizu in daleč

Dragi gosp. doktor iz Universal Medical Instituta v New Yorku.

Srečno se Vam zahvaljujem za Vašo uspešno zdravila, s katerimi ste ozdravili mojega malega deteta. Vi ste otroka ozdravili popolnoma po enomesečnem zdravljenju, dasi mu ni mogel nijeden zdravnik več pomagati.

Sprejmite dragi gospod zdravnik, moje najiskrenejše zahvalo. Zajedno Vas pooblašam, da prijaviš moje pismo v časopisih s sliko moje in mojega deteta. Zagotavljam Vas da Vas hočem priporočiti vsakemu bolniku, najsi trpi na katerikoli bolezen.

Ostajam vedno udana in hvaležna Ida Rutlisky — 3 — 116 — Dimley Pa.

Za vsakovrstno bolezen poseben zdravnik!

Za vsacega bolnika se posvetuje cel zdravniški zbor zdravnikov, osobito se pa ravna po nasvetu dotičnega zdravnika specialista.

To Vam dokazuje in jamči ozdravljenje ker Vam dotični specialst predpiše ravno ista zdravila, ktera je vže prej stoterim bolnikom jednake vrste poslal z dobrim uspehom.

Če imate priliko, posetite nas v New Yorku osebnostno ter poskusite za enkrat zdravljenje s pomočjo našega imenitnega patent. električnega stroja „Static“. Ta stroj učinja izvrstno in zdravi: revmatizem, gobe, nervoziteto, impotenco, ter oslabelost organizma.

ZAUPAJTE NAM — MI VAS NE VARAMO. — REDKO KEDAJ JEDNAKA PRILIKA ZA OZDRAVLJENJE VAŠE BOLEZNI V KRATKEM ČASU.

NASLOVI:

Universal Medical Institute,

30 W. 29th Street, New York, blizu Broadway.

ONE URE: Vsak dan od 10. do 1. ure pop., ter od 2. do 6. ure pop. — Ob torkih in sobotah od 2. ure dop. do 5. ure pop., in od 7. do 8. ure zvečer — Ob nedeljah od 10. ure dop. do 1. ure pop.

Universal Medical Institute New York

Jaz spodaj podpisani potrjujem s tem drage volje, da sem več mesecev trpel na slabostih, vednemu glavobolu in otupenju krta, tako, da mi je bilo življenje nepretrgano trpljenje. Danes pa sem hvala Bogu popolnoma zdrav po enomesečnem uživanju zdravil, ktere sem prejel od Universal Medical Instituta.

Jaz dam s tem spričevalo — kot dokaz moje udanosti in visokega spoštovanja zdravniške vede imenovanega zavoda in dovoljujem, da se priobči to pismo z mojo sliko po časopisih.

V znak zahvale srečno udani Frank Tulliovič, — Springfield Ave, Grantford, N. Y.

To spričevalo je bilo podpisano v mojej prisotnosti 8. septembra leta 1907. Nikola Grill, Notary Public, 99 Grand St.

Ne izgubljajte časa po nepotrebnem.

Ako bivate daleč, naj si lode tu ali tam, pišite to v svojem jeziku; opišite kar najbolj natančno Vašo bolezen in mi Vam pošljemo zdravila po „Express“ in z vsemi določili in nasveti v vsakteri vkraj Združenih držav, Meksike in Kanade.

Zdravila sprejmite s trdnim prepričanjem, ker ona Vam donajajo srečo in blagostanje k Vašej družini.

Ogorčen mestni uradnik.

("Die Neue Gesellschaft" — "Naši Zapiski".)

O reformah v Novi Zelandiji smo že čitali večkrat poročila, ki so zaslužila pozornost reformatorjev. Tukaj priobčujemo kratek članek, ki nam riše splošno, kako je mogoče reformirati gospodarsko, družabno organizacijo. Ta angleška kolonija avstralskega otočja nas uči, kaj je mogoče napraviti tam, kjer se da ljudstvu svoboda in naravnim splošnim potrebam tudi pravica do potrebne naravne organizacije. Sidnej in Beatrice Webb sta napisala v "Die Neue Gesellschaft" pod naslovom "Socializem v Novi Zelandiji" članek, ki pravi:

V gotovem znižu v Novi Zelandiji ni socialne demokracije. Organizirane socialnodemokratske stranke, ki bi sistematično propagirale idejo Karla Marksa, ni. In najbrže ni niti Mr. Seddon, ki vodi vladu kot premierminister, niti kateri drugi minister bil kdaj na sumu, da bi bil že prečital eno vrstico iz Karla Marksa. Kako pa je mogoče, da se opisuje čisto Nova Zelandija kot najbolj socialistična država, kar jih je? Primer je instruktiven, glede načina — najsi nam je všeč ali ne — kako napreduje socialni razvoj v angleškem družabništvu.

V Novi Zelandiji pravzaprav tega sploh ni, kar imenujemo socialnodemokratsko doktrino. Organizacija vlade je a sicer povsem demokratska. Kolonija, kakor vse velike angleške kolonije, ki imajo samoupravo, ima docela svojo notranjo upravo. Vsak odrasel moški, prav tako kakor vsaka odrasla žena, bodisi omožena ali ne, ima volilno pravo. S tem volilnim pravom odloča ljudstvo, kdo bodi premierminister, in kontrolira resnično zakonodajo in vso upravo. Ta ljudska oblast, ki se izraža po volilnem pravu, je pa povsem demokratska. Sploh velja mnenje, resnično tudi pri vseh razredih prebivalstva, da mora biti vsa vlada v Novi Zelandiji — da rabiva znameniti izrek Abrahama Lincolna — ljudska vlada, po ljudstvu in za ljudstvo. Mnogo bolj popolno socialno in politično enakost anamo v Novi Zelandiji nego v Združenih državah ameriških.

To dejstvo se vendar nikakor ne opravičuje, da bi smatrali vladu v Novi Zelandiji za kar naprej v bistvu kot socialistično. Ali ko je pred 15 leti nova radikalna stranka dobila moč, je sklenila, da jo izrabi in odpravi socialne in gospodarske nedostatke, ki so bili takrat v Novi Zelandiji. Proletariat so kapitalisti izkoriščali v Novi Zelandiji prav tako kakor v drugih deželah. Konkurenčni zistem v industriji in prilaštve nadvednosti, bodisi kot renta ali dobiček, so imele naravno za posledico nizke plače, dolg delaven čas, posebno pri ženah, nezdrave delavnice in stanovanja, siromaščino ostarelih delavcev, množitev veleposestev, splošno zatiranje neposrednikov po posestnikih proizvajalnih pomočkov. Demokratsko voljena in demokratsko nadzorovana vlada v Novi Zelandiji, najprej pod Mr. Seddonjem, je sklenila odpraviti te nedostatke. Oba nista poznala bolj socialne demokracije nego je poznajo ministri drugih dežel, in je teoretično tudi najbrže nič bolje ne razumeta nego ti. Razločevala sta se pa od drugih ministrov v tem, da nista imela nikakih predsodkov v prid kapitalistom in nobene trdne vere v načelo "laissez faire" (prostost, delati kar kdo hoče — svobodna konkurenca. Op. prired.), posebno pa v tem, da sta bila odločna glede odprave revščine, v kateri je bila večina prebivalstva v Novi Zelandiji.

Interesantno je to potrdilo o pravosti socialistične teorije, ki ga nahajamo tukaj izvršenega po dveh praktičnih poteh, ki sama nista socialista. Prav ker so ministri v Zelandiji smatrali svojo nalogo resnim, so pripravili do tega, da je dobivala organizacija Nove Zelandije bolj in bolj obliko kolektivistične države.

Kaj sta storila? Najprej sta od-

pravila sveatingski zistem (dobiček posredovalcev). Tvorilsko zakonodajstvo v Novi Zelandiji je najnaprednejše in najuspešnejše na vsem svetu. Otroško delo je docela odpravljeno. Vsak delavec in delavka dela ob varnih in zdravstvenih pogojih. Kapitalistiško izkoriščanje je toliko omejeno, da delavnih pogojev ne more določiti več konkurenca industrialne rezervne armade brezposelnih. Najnižje plače in delavni čas je določen zakonito in pa uravnavan po izvršni organizaciji takozvanih poravnalnih uradov. Strajki torej niso več potrebni. Ne trdimo preveč, če pravimo: da si je še velika večina delavstva v Novi Zelandiji v službi zasebnega kapitala, da niso več zavisne ne njih plače, ne njih delavni pogoji od konkurenčnega boja. Te plače in ti delavni pogoji se res mnogo ne razločujejo od onih, ki bi jih imeli, če bi ne bilo zasebnih kapitalistov v Novi Zelandiji in bi bili vsi delavci organizirani kot socialistična družba in bi urejevali plače za svoje delo sami.

Nikakor seveda se s tem ne trdi, da bi v Novi Zelandiji ne bilo več kapitalističnega dobička ali zemljiške rente. Toda navrednost, ki jo se pridobivajo tam zemljiški posestniki in kapitalisti, je sploh taka, da bi je tudi v socialistični državi ne mogli uravnati bolje ob meznem zistemu. Svojo oporo pa ima le v razlikah produkcije, ki jo omogočujejo boljše ali slabšja tla (zemljišče), gotovi stroji, dobro organizirane tvornice, ali izredno spretni industrialci. Ako ne bi hoteli več prepuščati te vrednosti posameznim kapitalistom, bi mogli to doseči le, če bi vlada osnovala splošno kolektivistično organizacijo. V Novi Zelandiji je vlada uvedla tudi novo obdačenje kapitalistov, po katerem naraščajo davki progresivno k dohodkom vsled tega, da se čim več nadvednosti v naraščajočem razmerju nakloni splošnosti. V tem pogledu je še prav mnogo dela. Pričela je sedaj novozelandska vlada tudi po primernih zakonih razlaščevati zemljiške posestnike, da naseli na deželi več kmetov kakor bi jih moglo biti ob drugih razmerah. Dalje časa pa je, kar je vlada že vse velike in dobre zavarovalnice za življenje prevzela v svojo upravo. Sedaj poddržavljuje že tudi zavarovalništvo proti ognju. Železnice se prav sedaj razlazujev nekaterih premovalnikov, ki jih bodo spravili pod upravo naravnost voljenih ravnateljev in demokratsko kontroliranih ministrov. Nadvednost, ki se tako odtegne zasebnim kapitalistom, prinaša novozelandski vladi denarja ne le za graditev železnic in cest, nego tudi za izvršeno urejeno ljudsko šolstvo, za bolnišnice in hiralnice. Njen največji ponos je pa starostna podpora. Vsak mož in vsaka žena, ki ima 65 let, biva 25 let v Novi Zelandiji in nima v tej starosti zadostnih dohodkov za življenje, ima pravico zahtevati od vlade za svoje daljše življenje pokojnino, ne da bi bil plačeval kdaj kake doneske za zavarovanje. Če mož ali žena nimata nikakih dohodkov ali pa manj nego 680 mark na leto, znaša pokojnina 360 mark na leto ali 7 mark na teden. Pri zakonskih moreta oba zakonca prejemati pokojnino, tako da ima družina dvojne prejemke. Ako ima starček ali starka nad 680 mark prejemkov na leto, a manj nego 1.040 mark, smeta tudi zahtevati pokojnino, ki je pa manjša nego 360 mark na leto.

Lahko seveda uvidimo, da to še ni socializem. Težje je pa dokazati, kaj bi bilo mogoče več ali pa drugače storiti v teh kratkih letih celo razrednozavedno, ki bi ga bila podpirala močna zavedna socialnodemokratsko ministertvo, ki bi ga podpirala močna zavedna socialnodemokratska stranka. Nikakih čarovniških recil ni, po katerih bi se mahoma socialna in industrialna organizacija celih narodov preobnavala. Razvoj družbe se more razvijati le stopnjeno od nepopolnejše oblike do popolnejše, naj se že razvija hitreje ali počasneje. Nečeva prorokovati, kako se bo ta razvoj vresničil v Nemčiji, kjer je teorija že širje poznata. Po angleških deželah bo vendar ljudstvo najbrže

dosezalo svoje pravice tako kakor v Novi Zelandiji, ne pa upalo na teoretično propagando ali na gospodarske katastrofe.

POSEBNI OGLAS.
Nova prekomorska črta—Sredozemsko in Adrijansko morje.—

Cunard Line.

ustanovljena leta 1840,
S. 26. aprila 1904 so pričeli pluti parniki Cunard Line iz New Yorka preko Neapolja v Trst in Reko.
Parniki plujejo iz New Yorka:
Slavonia, (nov parnik, z dvojnimi vijakom, 10.605 ton) dne 17. okt. t. l.
Pannonia (nov parnik z dvojnimi vijakom, 9.851 ton), dne 1. nov. t. l.
Carpathia (nov parnik, z dvojnimi vijakom), dne 21. nov. t. l.
Kasneje odpluje vsakih 14 dni en parnik.—Pri naših agentih dobite vozne listke po najnižji ceni. Tretji razred je opremljen z vsem modernim komfortom. F. G. Whiting, ravnatelj na Dearborn in Randolph ulici, Chicago.
Se iščejo agentje!

Slovenci, če imate opravke v mestu zglasite se pri

B. Režabek-u,

283 Seneca St. Cleveland, O.
Tn dobite vedno sveže pivo, fino vino in žganje, pa prost prigrizek.
Naročeno kosilo 15. centov.

Rojaki v Clevelandu in okolici pozor!

Notarska pisarna.

Izdelujejo se vsa notarska dela (Vollmacht), kupna, dolžno pisma, prošnje radi vojašine itd. Oddaljeni rojaki dobe pismena pojasnila brezplačno proti odškodnini poštne.

William Sitter

26 Franklin Extension
Lakewood, Ohio.

Pozor!

Slovenci.

Pozor!

"Salon" z MODERNIM KEGLJIŠČEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače—najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

Podpisani naznanjam

SLOVENCEM in HRVATOM,
da sem otvoril na voglu 18 Pl. in Loomis St. novourejeni
Saloon.

Poleg tega imam prostorne dvorane za obdrževanje sej in zabav. oglašite se pri meni in pokažem Vam prostore.

S spoštovanjem

(Telefon Canal 7231)

JOSEPH POLACEK,

683 Loomis, cor. 18 Pl. Chicago, Ill.

NEZAVŽITNOST

SEVEROV BALZAM ŽIVLJENJA

Ta lek bo korenito in zagotovo ozdravil vsak slučaj nezaživitosti (dispepsije), naj že traja kakor dolgo hoče. Skušajte ga uživati in prepričali se boste o njegovom učinku. Cena 75c.

"Vse kar sem povžil, je ležalo kot kamen na dnu mojega želodca. Porabil sem samo dve steklenici Vašega balzama življenja in počutil sem se kot bi bil vnovič rojen. Ozdravili ste me nezavžitnosti, kar mnogoteri dolarji, ki sem jih plačal zdravnilom, niso mogli storiti.

Vincenc Guzack, Marissa, Ill.

Nova kri.

Kadar postane kri zagažena z nečistobo, tedaj se jih skuša znebiti. Mozulji, spuščaji, mehurji, turi, i. dr. znaki na koži so dokaz, da vaša kri ni v redu. Uživate

Severovega kričistilca

in dobili bodele novo kri.

Cena \$1.00.

V vseh lekarnah.

Nova koža.

Opekline, praske in oparine vam dostikrat odvzemajo kožo. Ako denete na nje Severovo olje sv. Gotharda s pomočjo mehke flanelne cunjice, se vam bo bolečina kmalu izlečila. Ozdravi vam tudi vse revmatične boli in otekline.

Severovo olje sv. Gotharda

vam podeli novo živčno moč in novo kožo.—\$1.

Zdravniški nasveti zastoj.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
683 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

"Glas Svobode" izide vsaki petek
na velja za AMERIČKO:

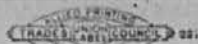
za celo leto\$1.50

za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo letokron 10

za pol letakron 5

Prvi svobodnomiselni list za slovenski
narod v Ameriki.Naslov za dopise in pošiljke je
slednji:**"Glas Svobode"**
683 LOOMIS ST. CHICAGO, ILL.**Dopisi.****Morilka — "pravica"**

Leta 1901 so v Altoni v Nemčiji postavili potni usmrtni mesarskega pomočnika Meinaua, češ, da je umoril neko deklico. Meinau je do zadnjega trdil, da je nedolžen, da ni zvršil umora. Po magalo mu nič, ker so bile okoliščine take, kakor da bi bil on v resnici zvršil umor. Umrli je na morišču; kapitalistčno časopisje, ki prinaša dolga in široka poročila o ljudeh, ki morajo slučajno umreti na postavnih moriščih, je pa Meinaua imenovalo starega, trdega in zakrknjenega grešnika, da je sreča za človeško družbo, da se je rešila tega povdianega morilca. Sedaj se je pa dokazalo, da je Meinau umrl po nedolžnem na morišču, da je hudodelstvo izvršil mizar Habek. Habeka sta sodišču ovadili njegova lastna mati in sestra.

Zopet imamo opraviti z dejanjem, katerega je zvršila zmotljiva justica. Umrli je nedolžen človek na morišču in ta grozna krivica se ne da poravnati. Ta slučaj dokazuje, da je smrtna kazen isto tako hudodelniški čin, kakor umor, katerega zvrši navadni hudodelec.

Neki znamenit učitelj pravosodja je nekoč pri predavanju na univerzi navedel 22 tehtnih vzrokov proti smrtni kazni, ki dokazuje vzlic dozdnevni kulturi, da živimo še v pravem barbarizmu.

Napram tem 22. dokazom smo pa mi prepričani, da zadostuje za odstranitev smrtni kazni že to, da je mogoče izvršiti justičen umor. Ali prazne glave, ki dandanes v imenu ljudstva ali vlade izdelujejo kazenske paragrafe se vzlic vsem justičnim umorom vnamajo za smrtno kazen, češ, da le strah pred smrtno kaznijo vpliva na trde hudodelce, da ne zvršujejo umorov.

V resnici je pa ravno nasprotno. V Ameriki obešajo hudodelce kakor slanke, ali jih pa posade na električni stol. Vzlic temu obešanju na debelo, se pa v primeri v številom prebivalstva nikjer ne zvrši toliko umorov, kakor v Ameriki. Surove, barbarčne kazni le posurove ljudstvo, potiskajo ga na nižjo kulturno stopnjo.

Kdor hoče iztrebiti umore, ta mora seči že po družini sredstvih, kakor po smrtni kazni. Pred vsem je teba skrbeti, da ne bo na svetu strgan in lačnih ljudi. Poskrbeti je treba tudi za dobro vzgojo in naobrazbo. Taka sredstva kakor strah pred smrtno kaznijo so pa jalova.

Dolžnost človeške družbe je, da skrb, da se že v najnežnejši mladosti ne bodo vzgajali kandidatje za vsiljce, ne pa da kaznuje barbarično tiste hudodelce, katere je sama vzgojila.

Ravensdale, Wash.

Dne 30. avgusta.

Cenjeni urednik! Ker le malokdaj kak dopis iz naše naselbine zagleda bel dan, bi človek mislil, da tukajšnji delavci spimo spanje pravičnega. Ali temu ni tako, vsaj kar se tiče delavskega gibanja. Tu smo pridobili vse delavce za strokovno društvo "Zarja", S. N. P. J., ki se

vprav lepo razvija.

Glede dela pa ne morem izreči posebne hvale za našo in bližnje naselbine. Pritisk kapitalistov na delavce je od dne do dne uznosnejši. Delavce hočejo popolnoma izsesati, da bi s sestradanmi delavci potem postopali kakor z nemo živino. Ti novodobni krvosesi bi najraje videli, da bi delavci za gnilo skotjico kruha spravljali podzemeljske zaklade na svetlo. Kako nasitni so dandanes kapitalisti, dokazuje ta le dogodbica.

Vsled razstrelbe dinamičnih kopic (kapseljev) sta minolo leto tu ponesrečila dva premogarja. John Sternadu, našemu rojaku je izšlo eno oko, njegov život in glava sta bila pa posuta s kopicami. Karolu Tibetu, rodnom Francozu, je pa izšlo obe oči in odtrgalo obe roki pri zapestju. Nikdo ni upal, da ju zdravnik ohrani pri življenju.

Ozdravila sta oba, a posebno drugi ni sposoben za nobeno delo. Prosila sta pomoči pri "Northern Pacific" družbi, za katero sta oba ponesrečila. A dobila sta nič.

Sedaj sta zahtevala odškodnino sodbenim potom, ker se z lepa ni dalo doseči nič. Ali tukaj sta dobila zopet nič. Plačati sta morala vse sodniške in zdravniške stroške.

Iz te dogodbice se lahko vsaki delavec nauči, da delavci ne bodo nikdar dosegli svojih pravic, dokler bodo pri volitvah volili kapitaliste in njih poslušne hlapce v postavodajne zbore in javne urade. Tu se je treba pridružiti socialistični stranki, ki se edina bojuje za odstranitev vseh današnjih krivic.

Kdor pričakuje rešitve od zgoraj, ali od kapitalistov, ta je na krivem potu! Kdor apelira na milosrdnost izkoriščevalcev, se moti!

Tu velja le skrajšen, brezobziren boj, ki se na uspešno voditi, ako smo delavci dobro gospodarsko in politično organizirani kot razred. Vsa druga sredstva so pa vredna nič.

Mežnarjevi hlapci tepeni.

Pueblo, Colo., 27. avg.

Dne 21. avgusta so hlapci John Snedeca brez najmanjšega vzroka napadli nekaj tukajšnjih fantov. Ko so fantje uvideli, da se jih hoče pobiti in podaviti so se tem surovim postavili v bran. In rezultat? Eden napadalec leži težko ranjen v bolnici, drugi pa z obvezano glavo doma.

Tako zgleda sad klerikalne vzgaje! Zjutraj v cerkev, popoldne pa v gostilne na tepež. Sedaj smo srečno tako daleč prijadrali, da ima sodišče opraviti le s Slovenci. Še ena tožba ni končana, pa je že druga na vrsti.

Pa saj ni čudo!

Kolikokrat je pa že naš župnik Ciril opominjal pred oltarjem župljane, naj žive v medsebojni bratovski ljubezni? Seve tak govor se mu ne splača. Njemu mnogo več nese, ako pravi:

Daj in daj, ker drugače ne bom krstil otroka.

Sploh je pa Cirilu nemogoče učiti ljudi o bratovski ljubezni, ker sam vsakogar sovraži, kdor ne trobi v njega rog, kar dokazuje ta le dogodbica.

Neki zdajšnji gostilničar je bil svoje dni tak nasprotnik župnika, da se ga je bal Ciril srečati na ulici. Ali odkar ima gostilno, se je ta značajnejši spremenil iz Savla v pobožnega Pavla.

Kolikokrat se je preje ta gostilničar pridušal, da ne miruje preje, dokler Ciril ne izplača neke stotake po umrlem rojaku, katere je Ciril prejel od McMahon-a in Colliera. Zdaj je pa ta bojeviti gostilničar utihnil, ker ve, da bi Ciril odganjal rojake iz gostilne, ako bi se njemu zamenil.

Rojaki skrajni čas je, da se stare farški vpliv v ameriških slovenskih naselbinah. Proč z farškim terorizmom, dokler je še čas. Ljudje, ki žve o naših žuljih, hočejo biti naši gospodarji. Kdor se jim noče ukloniti, tega pa skušajo gospodarski uničiti.

To se lahko spremeni čez noč, ako le hočemo. Tiščimo svoje žepe, in božji agenti bodo primorani prijeti za delo. Torej zmagamo lahko, ako le hočemo.

Pridemše.

Opeharjeni župnik.

V Čurihu je prišla k ondodnemu katoliškemu župniku 22letna Ida Jünger, ki je bila vsled vlačugarstva in tatvine policijsko izgnana iz mesta. Župniku je rekla, da je hči tovarnarja Meierja iz nekega sosednjega kraja in da bi rada prestopila h katoliški veri. Da pa bi se čimprej dostojno pripravila za ta velepomembni korak, prosi njena mati, naj jo župnik za ta čas sprejme v župnišče v pouk in preskrbo. Mati bo že vse plačala. In župnik se je res brž polakomnil, ne duše, temuč denarja, ter poučeval in redil tičko tri tedne pri svoji mizi, dokler je ni na nekem izprehodu policija spoznala in zaprla. In župniku je odšel denar, nebesom pa duša.

Društvo "Celje" št. 27, S. N. P. J. v Frontenac, Kans., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v Avstrijski dvorani.

Odbor.

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Priporočam vsem rojakom svojo moderno gostilno, kjer točim vedno sveže pivo, najfinejše žganje in likerje in pristna, naravna vina

Sprejemam rojake tudi na stanovanje in hrano.

John Mlakar,60th. & Greenfield Aves.
West Allis, Wis.**Na prodaj**

posestva proti takojšnemu plačilu ali na obroke.

Vprašajte za imenik.

I. F. Stepina,

Odvetnik, notar in zastopnik za prodajo posestev.

352 W. 18th St. Chicago, Ill.

PIJTE
GRLENKO VINO TRIGLAV
in
želodeno grenčico Ban Jelčić, ki
se izdeluje 568 W. 18 St. Chicago.
Triglav Chemical Works.
Išče se poštene agente
po vseh mestih.

Čez malo časa ima odpluti prvi parnik novega parobrodne družbe. Mnogo naših rojakov kupilo si je vsaj po eno delnico, a večina od njih pa po več delnic. Večinoma so pa to ljudje, kateri so po več let med svetom ter jim je dobro znano kake koristi donša tako parobrodno društvo našim rojakom, posebno pa delničarjem. Priporočamo toraj, da naj si vsak po mogočnosti nabavi kolikor mogoče več delnic, onim pa kateri ne razumeje popolnoma koristi tega društva, priporočamo, da naj se pismeno obrnejo na nas, da jim stvar popolnoma razjasnimo.

FRANK ZOTTI & CO.

Kdor hoče kupiti delnice nove parobrodne družbe "The Frank Zotti Steamship Co.", naj napiše, izreže in pošlje ta le kupon na spodnji naslov.

Vsaka delnica je vplačana popolnoma, in se nemore več vplačati.
(Incorporated under the laws of the State of Maine)

Frank Zotti Steamship Company.

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

[Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že \$1.500.000 uplačanih.]

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod:—

S tem predplačam na.....delnic Frank Zotti-jeve parobrodne družbe po \$5.00 komad, in Vam prigrizem pošljem svoto od.....dolarjev, katero upotrebite v zgoraj povedano svrhu, in delnice mi prej ko mogoče določite.

S tem se razume, ako predplače prekoračijo preje navedeno glavnico, da mi zgornjo svoto vrnete v celem znesku.

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne.....190....

Ceki, menice (trate) in poštne nakaznice naj se pošljajo direktno na:

Frank Zotti S. S. Co. 108 Greenwich St. New York, N. Y.

Slovenec in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obileu poset.

Frank Mladič,

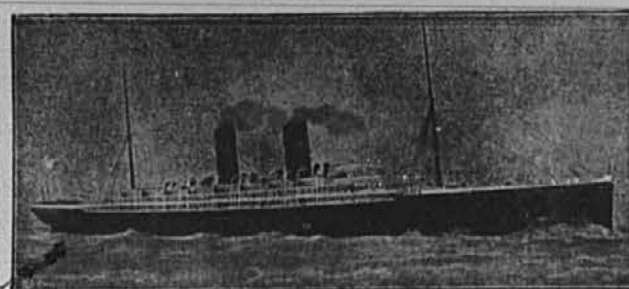
587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

Kdor hoče kmalo dospeti na Kranjsko, Koroško, Spodnje Štajersko ali v Istrijo, naj se posluži parnikov francoske družbe

Compagnie Generale Transatlantique.

— LE 6 DNI NA MORJU —

SAMI BRZOPLOVNI PARNIKI.

Parniki odplujejo iz New Yorka v Havre vsaki četrtek vsakega tedna točno ob 10 uri zjutraj iz pomola 42 North River ulici. Kedar dopelje parnik v Havre, odplujejo potniki takoj z vlakom proti svojem cilju. Vozni listki na prodaj v Ljubljani in Trstu. Pojasnila dajeta:

EUGENE DE BOCANDE,
glavni agent za Ameriko in Canado,
32 Broadway, New York.

MARICE W. KOZMINSKI,
glavni agent za zapad,
71 Dearborn St. Chicago, Ill.

DVOJNO KEGLJIŠČE!**PROSTI PRIGRIZEK!**

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem v soboto dopoldne dne 17. jun. t. l. odprl gostilno z dvojnimi kegljiščem na vogalu Laflin in 20 ulice in Blue Island Ave. Chicago, Ill.

Priporočam svojo gostilno vsem bratom Slovincem, Hrvatom in drugim bratom Slovanom v obileu poset.

Točim vedno sveže pivo, najboljša vina in likerje. Prodajam najfinejše smodke. Dober, prost prigrizek vsakomur na razpologo.

John Kumar, gostilničar.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MIHAEL STRUKELJ, 519 Power Str., Johnstown, Pa.
 I. tajnik: MARTIN KONDA, 683 Loomis St., Chicago, Ill.
 Pom. tajnik: FRANK PETRIČ, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzor-
 niki: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Porotni
 odbor: JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Bolniški
 odbor: JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika
 Martin Konda; denarne pošiljave pa blagajniku Frank Klobučarju.

Društvene vesti.

Društvo "Slavija" št. 1. S. N. P. J.
 v Chicagu, Ill., ima svoje redne me-
 sečne seje, vsako drugo nedeljo v me-
 secu v Naradni dvorani na 587 S.
 Centre Ave. John Duller, tajnik,
 12 W. 25th St., Chicago, Ill.

Bratsko društvo "Triglav" št. 2.
 "S. N. P. J." v La Salle, Ill., ima svoje
 redne mesečne seje vsako prvo nedeljo
 v mesecu točno ob 1/2 2 uri popoldan, v
 prostorih M. Kumpa.

Društvo "Adrija" št. 3. "S. N. P. J.",
 v Johnstown, Pa., ima svoje redne me-
 sečne seje vsako prvo nedeljo v me-
 secu ob 2 uri popoldan na 725 Broad
 Alley. K. mnogoštevilnem vatopu v o-
 menjeno društvo vabi Odbor.

Društvo "Bratstvo" št. 6 S. N. P. J.
 v Morgan, Pa., ima svoje redne me-
 sečne seje vsako prvo nedeljo v me-
 secu ob 2 uri popoldan v prostorih br.
 Fr. Miklaučiča na Sygen. Odbor.

Društvo "Bratoljub" št. 7. S. N. P. J.
 v Claridge, Pa., ima svoje redne me-
 sečne seje vsako prvo nedeljo v me-
 secu v dvorani nemške zveze ob 9
 uri popoldan. Somišljeniki se vabijo
 v društvo Josip Kravanja, tajnik.

Društvo "Orel" št. 19 "S. N. P. J."
 v Stone City, Kans., ima svoje red-
 ne mesečne seje vsako četrto nedeljo
 v mesecu. Ignac Pečnik, tajnik.

Društvo "Zora" št. 25 S. N. P. J.
 v Tercio, Colo., ima svoje redne me-
 sečne seje vsako drugo nedeljo v me-
 secu. Odbor.

Društvo "Delavec" št. 8. S. N. P. J.
 v So. Chicago, Ill., ima svoje redne
 mesečne seje vsako prvo nedeljo v
 mesecu ob 2. uri pop. v društvenih
 prostorih brata Jak. Tisla, 9049
 Greenbay Ave.

Društvo "Danica" št. 22 S. N. P. J.
 v Trimountain, Mich., ima svoje red-
 ne mesečne seje vsako drugo nedeljo
 v mesecu. Matija Likovič, tajnik.

Društvo "Bratje Svobode" št. 26
 S. N. P. J. v Cumberland, Wyo., ima
 svoje redne mesečne seje vsako prvo
 nedeljo v mesecu, in sicer ob 2. uri
 popoldan v mestni dvorani.

Importiran tobak iz stare domo-
 vine. V zalogi imam po 7, 8, 13 in
 17 kr., kakor sport, sultan in dam-
 ske cigarete. J. VOKOUN,
 544 Blue Island Ave.

Društvo "Edinost" št. 12 "S. N. P. J."
 mesečne seje vsako prvo sredo v mese-
 cu ob 8 uri zvečer v Murray Uper
 House. M. Zugel, tajnik,
 P. O. Box 127 Murray, Utah.

Društvo "Zarja" št. 15 "S. N. P. J.",
 v Ravensdale, Wash., ima svoje redne
 mesečne seje vsako zadno nedeljo v
 mesecu, v dvorani g. F. Ludovika v
 Ravensdale, Wash. Odbor.

Slovensko narodno bratsko podpor-
 no društvo "Bratstvo Naprej" št. 9.
 "S. N. P. J.", v Yale, Kans., ima svoje
 redne mesečne seje vsako prvo nedeljo
 v mesecu ob 10 uri popoldan, v sloven-
 ski Narodni dvorani pri sob. Dolari.
 Frank Levec, tajnik.

Bratsko društvo "Sokol" št. 20 "S. N. P. J."
 v Ely, Minn., ima svoje redne
 mesečne seje vsako četrto nedeljo v
 mesecu v prostorih br. Jos. Seliskarja.
 J. Somrak, tajnik. Box 62 Ely, Minn.

Društvo "Orel" št. 21 "S. N. P. J."
 v Pueblo, Colo., ima redne mesečne
 seje vsako prvo nedeljo, in vsako prvo
 po 15. vsakega meseca v dvorani M.
 Kochevarja 1217 Eller Ave. Odbor.

Društvo "Edinost" št. 23 S. N. P. J.
 v Darragh, Pa., ima svoje redne me-
 sečne seje vsako prvo nedeljo v me-
 secu, v dvorani Wm. Singera v E-
 ventingtown, Pa. Odbor.

Bratsko društvo "Sokol" št. 11 spa-
 daje v "S. N. P. J.", v Roslyn,
 Wash., ima svoje redne mesečne seje
 vsako prvo nedeljo v mesecu pri br.
 Ivan Malenšek-u. Odbor.

Društvo "Bled" št. 17 "S. N. P. J."
 v Lorain, O., ima svoje redne mesečne
 seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob
 2 uri popoldan v prostorih brata Vr-
 banka. Alexander Sechnitzer, tajnik.
 578—10th Ave., Lorain, O.

Društvo "Trdnjava" št. 10 "S. N. P. J."
 v Rock Springs, Wyo., ima
 svoje redne mesečne seje vsako prvo
 nedeljo v mesecu ob 9 uri popoldan.
 Ivan Lebor, tajnik.

Društvo Bratstvo št. 4 "S. N. P. J."
 v Steel, O., ima svoje redne mesečne
 seje vsako prvo nedeljo v mesecu, ob 2
 uri popoldan v prostorih brata K.
 Dernača. Odbor.

Vaclav Donat

izdeluje neopojne pijače —
 sodovico in mineralno vodo.
 576 W. 19. St. Telefon, Canal 6296

RAZDELITEV INDIJANS- KEGA UINTAH OZEMLJA.

Naselniki, ki žele svobodna zemljišča se morajo vpisati

Grand Junction, Colo. Vernal, Price
 ali Provo Utah

od prvega do 12. avgusta.

Pričetek srečanja v

Provo, Utah

dne 17. avgusta

Razdelitev zemljišč in konec srečanja v

Vernal, Utah

z dnem 28. avgusta 1905.

Tje se lahko peljete edino le po

DENVER & RIO GRANDE železnici

Za natančno pojasnilo pišite

R. C. NICHOL,

General Agent, Denver & Rio Grande R. R.
 242 Clark St., Chicago, Ill.

S. K. HOOPER,

General Passenger & Ticket Agent,
 Denver, Colo.

Odprla sva moderno urejeno gos-
 tilno na 156 Desplaines ulici in
 voglu Austin Ave.

kjer bodeva točila pivo prve
 vrste, pristna naravna vina
 in izborna žganje.

Unijeke smodke na razpolago.

V obilni poset se priporo-
 čava vsem rojakom, brata

Polanšek brata.

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Edelweiss

Se prodaja povsod.

Phone Canal 9 Chicago, Ill.

Kasparjeva držav-
 na banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun.
 in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3
 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele
 sveta in prodaja se tudi vozne
 listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva
 in zavarovalne police.

Tiskarna

Glas Svobode

Vsem društvam in posameznikom se pri-
 poroča tiskarna "GLAS SVOBODE" za na-
 bavljenje vsakovrstnih tiskovin. Tiskar-
 na je opremljena z najboljšimi stroji in naj-
 modernejšimi črkami in je lastnina delav-
 cev. Tukaj ne gre denar v žep posamez-
 nika, ampak ves dobiček se uporabi za agi-
 tacijsko. Tiskarna "GLAS SVOBODE" je
 unijska tiskarna, kjer se dela le osem
 ur na dan in se plačuje delavcem unijske
 plače. Sodrugi, ki žive v mestih, kjer ni
 unijskih tiskarn, naj pišejo upravništvu za
 pojasnila. Tiskarna preskrbi tudi prevo-
 de iz tujih jezikov na slovenski jezik ali pa
 naobratno.

Hermanekov Angelika balzam
 je najboljše krepilo.

Kedar telo slabi in se njega moč čimdalje boljbolj zmanjšuje te-
 daj potrebuje želodec krepila za prebavljenje, da ojači čreva in ledvice.
 Hermanekov angelika balzam se proizvaja le iz korenin, zelišč in
 izbranih rož, ki so potrebne za ojačenje telesa in utrditev zdravja. A-
 ko postane kri nečista, se pretaka nepravilno in postaja razkrojena, te-
 lo ne dobiva dovolj jakosti, torej slabi in razpada, pristopno je bole-
 nim, nervoznosti, slabemu prebavljenju, izgubi slasti do jedil, nespe-
 nosti.

Poleg se pa prikazujejo še druge bolezni, ki imajo svoj izvor le v sla-
 bi krvi, n. pr. mrzlica. Hermanekov angelika balzam je naj-
 boljši kričistilec in krepilo, ki vedno pomaga, ako telo slabi.

Cena 75c; po pošti 85c.

Izdeluje in prodaja edino

J. C. Hermanek, lekarnar,
 585 So. Centre Av. Chicago Ill.

Razprodaja zaostalega blaga in prodaja najmodnejšega jesenskega blaga.

S tem tednom smo odprli sezono za nakupovanje jesenskega blaga, kar Vam
 nudi najugodnejšo priliko, da se preskrbite z vsem potrebnim. Naša zaloga
 volnenega blaga je največja, ki se posebno odlikuje po čednem, izbranem, do-
 mačem in importirnem blagu, ki je glede kakovosti gotovo najtanjše v zapadnem
 in južnem delu našega mesta. Blago je prve vrste, cene pa najnižje. O tem
 se lahko najboljše prepričate, ako nas osebno obiščete. — Dobro došli!

PRODAJALCI

Fr. Stonich; John Kremesec in Fr. W. Zathurecky. Vprašajte po št. 22-12-3.

Zaloga volnenega meltona in zibelina

— sama težka volna, posebno upo-
 rahna za obleke in krila. Cena
 za jd le. 39c

Zaloga krasnega moherja

za damske in otroške obleke v najraz-
 ličnejših barvah. Cena za jard
 le. 19c

Fin volnen granit

— mešan s svilo — v najrazličnejših
 vzorcih — torej črn tudi. Cena
 za jd le. 59c

Fino in krasno barvan moher

v največji izbiri — krem in
 bele barve. Cena za jd le. 59c

Posebno široko in fino volneno blago

za krila in obleke. Vzorci najno-
 vejši. Stane jd le. 98c

Fino barvano panam- sko blago

bele, črne ali krem barve. Vzor-
 ci najnovejši. Cena za jd le. 59c

Svilnat in volnen kitajski krep

posebno širok v krasnih barvah. —
 Vzorci najnovejši. Stane jd
 le. \$1.25

Krasne karirane ogrinjače

v najrazličnejših barvah po najnovej-
 ših vzorcih. Komad 25c in 48c
 po.

Jako fin melroški krep in sicilijanski moher

rmene, bele in črne barve. Stane
 jd le. 98c

Črno blago za obleke je naša specieliteta.

Oglejte si blago v naši prodajalni
 predno kaj kupite. Mi smo posebno
 pozorni na blago v obči!

Dr. Kolacek & Co.
 559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

Vesti iz jugoslovanskih pokrajin.

Ljubljanski škof Jeglič ve, kaj se pravi agitacija. Doslej smo bili pač vajeni, da so katoliški škofi s svojim cerkvenim dostojanstvom združevali ulogo političnih propagandistov. Vendar pa so pazili na svoj ugled in v osebnem nastopanju so bili kar najbolj rezervirani. Za svojo politiko so imeli klerikalno časopisje, tudi pastirske liste, a za dnevno praktično agitacijo so morali skrbeti podrejeni duhovniki in posvetni političarji. Ljudje so se morali pri nas pač privaditi na to, da je pop dopoldan bral mašo, popoldan pa v gostilni razsajal na shodu. Ali ker se besede "quod licet jovi, non licet bovi", lahko tudi obrne, se je vedno smatralo, da je med drjem. Šušteršičem, drjem. Krekom Moškercem i. t. d. in pa med knezoškofom drjem. Antonom Bonaventuram Jegličem neka razlika. Bojeviti ljubljanski nadpastir je sedaj temeljito razdrl to iluzijo. Cerkev ostane sicer stara in dr. Jeglič sam absolutno ne dopušča, da bi znanost kaj bolje vedela, kakor sveto pismo. Ali novi časi, nove šege — in v dobi, ko paradira demokratizem na vseh črtah, mora tudi škof zapustiti aristokratske stališče, pa nastopi piti — če že ne demokratično, tedaj vsaj demagogično. In tako je šel gospod Jeglič v oštarijo, kjer so se zbrali klerikalni dijaki. Škof na komerzu — to je vsekakor nova kulturno zanimiva prikazen. Sedaj je treba samo konsekvencnosti. Kar stori škof katoliškim akademikom, tega ne sme odreči ostalim obojespolnim terciarkam. Zato smemo upati da poroča "Slovenec" kmalu o udeležbi premilostivega na veselici katoliških tobačnih delavk, o napitnici katoliškim vajencem i. t. d. Da so klerikalci sovražniki vsega novoga, se jim pa sedaj pač ne bode moglo očitati.

"Rd Pr."

— Sodrug Korač v Zagrebu je pred tremi tedni zapustil zapor kamor ga je bila hrvatska "pravica" spravila na deset mesecev radi znanne brošure o aferi dr. Potočnjaka. Zagrebški delavci so sklenili, da pozdravijo svojega hrabrega sodruga, ki je interesu delavskega gibanja že toliko trpel, da bi ga katoliška cerkev uverstila med mučenike, ako bi se bil tako žrtvoval za klerikalizem. Namenili so v nedeljo zvečer prirediti komers v ta namen, pa so izdali tiskano vabilo nanj. Zagrebško policijo, ki je nekaj časa zopet sila nervozna, je pa priprosti letak tako ugnal v kozji rog, da se je zbal najmanj revolucije po ruskem vzoru. V uredništvu "Slobodne riječi" in v neki tiskarni so takoj priredili hišno preiskavo, da bi prišli na sled nevarnemu hudodelcu, ki se drzne, vabiti delavce na komers. Razburjeni policisti pač niso našli ničesar in policajni šef Miličić si ni mogel pridobiti nove "zasluge". Kratkovidni so ti ljudje pač zelo, ako mislijo, da bodo s takimi bedastimi šikanami ustavili gibanje, ki ga niti Mitrovica niti zagrebški pandurji in sodniki niso mogli zaježiti, da jim ne bi bilo zraslo preko glave. — Sodrug Vitomira Korača pozdravljamo iskreno tudi mi pri povratku z ne prostovoljnih počitnic, ki ga menda niso nič "poboljšale."

— Kakšno moč ima božja beseda na duhovnika? Bilo je pred dobrim mesecem. Do takrat smo bili župljani preški prav srečni: zahajal je namreč k nam vsako nedeljo neki Salezijanec pridigovat. To vam je bil mož, ki je znal sukati božjo besedo na prižnici vse drugače kakor naš popomarančeni Brenc. Neko nedeljo pa — ne vem kako, da je bil oče Salezijanec tako nepriden — se je on izpozabil in pričel pridigovati približno takole: "... farizeji, predra-

gi, so vam bili judovski duhovniki, so bili na videz zelo pobožni, vđani v voljo božjo, radodarni, se postili, itd., vse pa le zato, da so mogli bolje odirati ljudi, ki so se dali zapeljivati od zunanjega bleška. Predragi v gospodu! Takih farizejev imamo še dandanes dovolj..." Gospod Salezijanec! V tem vam pritrdimo drage volje. Takih farizejev — duhovnikov imamo v istini več kot pol preveč. Ali g. Brencetu pa to ni bilo po volji. On kot dober kristjan si je hitro izprašal vesti, da bi vedel, ali njega zadevajo te besede ali ne in glejte: spoznal se je krivega in g. Salezijanca ni več k nam. Hočemo li mi izreči boljše sodbo o preškem župniku kot on sam? Ne, takó predrzi pa zopet nismo!

"Slov. Nar."

— Smrt pri novi maši. Pri Sv. Venčesu pri Slovenji Bistrici je bila v nedeljo nova maša. Da se je na tej novi maši jedlo in pilo daleč čez mero, dokazuje dejstvo, da so pripravili 6 polovnjakov vina več telet in obilno perutnine, katero so nanesli skupaj pobožni in verni farani. "Slavnostno" žrtje in pijančevanje naj bi trajalo tri dni brez prenehanja, nanjo je bilo pa povabljenih vse polno ljudi. Na vsak način bi bili tak redek dan praznovali, dokler bi ne bili použili vseh pripravljenih jedil in pijač, če bi ne bila vmes stopila smrt. Da se slavnost poveča, so streljali z močnjaki. Streljal je neki Ivan Vidmar, ki je pa tako nepredvidno ravnal, da mu je neki strel butnil v glavo, katero mu je vso raznesel. Vidmar je bil takoj mrtev, "slavnost" je morala pa biti nekoliko skrajšana, kar je vsekakor bolelo vse povablence, ki so se pripravili na velikansko žrtje.

"Slov. Nar."

— Grozen umor. V Polesniku pri Zadru v Dalmaciji so našli umorjeno Ano Rančigaj iz Gotovelj v Savinski dolini. Rančigaj je živel kot 70letna starica pri ondnetem župniku Franu Tomaševiću in je bila bližnja sorodnica njegove matere. Imela je premoženja okoli 40.000 K. Ko se je vrnil Tomašević v petek zvečer domov, je našel starico mrtvo ležati na tleh. Izgledala je kot bi se sama ubila. Ko so naznanili vso zadevo orožnikom in je prišla sodna komisija, so našli pod preprogami sledove krvi, akoravno so bila tla izmita. Zastori na oknih so bili premenjeni in je za njimi na zidu bilo videti kaplje krvi. Zdravniki so konstatirali, da se je umor izvršil v petek zjutraj. Orožniki so aretovali župnika in njegovega blapca Kovačevića. Sodi se, da je dal župnik ubiti Rančigajevo, da bi se polastil njenega premoženja, za kar je najel blapca. Da bi jo kdo drug ubil, ni misliti, ker je bilo drugače vse v najlepšem redu po sobi.

— Normalne cene so zopet v praksi na vseh progah med Chicago New Yorkom, Bostonom in drugimi vzhodnimi postajami. Železniška družba "Nickel Plate" bo skrbela za redni in brzi promet med Chicago in vzhodom. Vsaki dan bodo vozili trije vlaki v New York in Boston. Obedi se dobe v obednih vozovih a la carte ali table de hotel ali po naročilu tudi za klube. V nobenem slučaju ne stane obed več kakar \$1.00

Vsa pajasnila daje John Y. Calahan, glavni agent, 113 Adams St., Room 298, Chicago, Ill. Telefon, Central 2057.

NAZNANILO.

Rojakom priporočamo našega zastopnika Frank Budno, ki se mudi na potovanju. Dotičnik ima pravico nabirati naročnino za "GLAS SVOBODE", sprejemati naročila za knjige in oglase.

Upravištvu "GLAS SVOBODE".

Mirko Vadjina

priporoča bratom
Slovencem svojo
BRIVNICO.

390 W. 18. St. Chicago.

Največja slovanska trdka

Emil Bachman,

580 So. Centre Ave. Chicago.

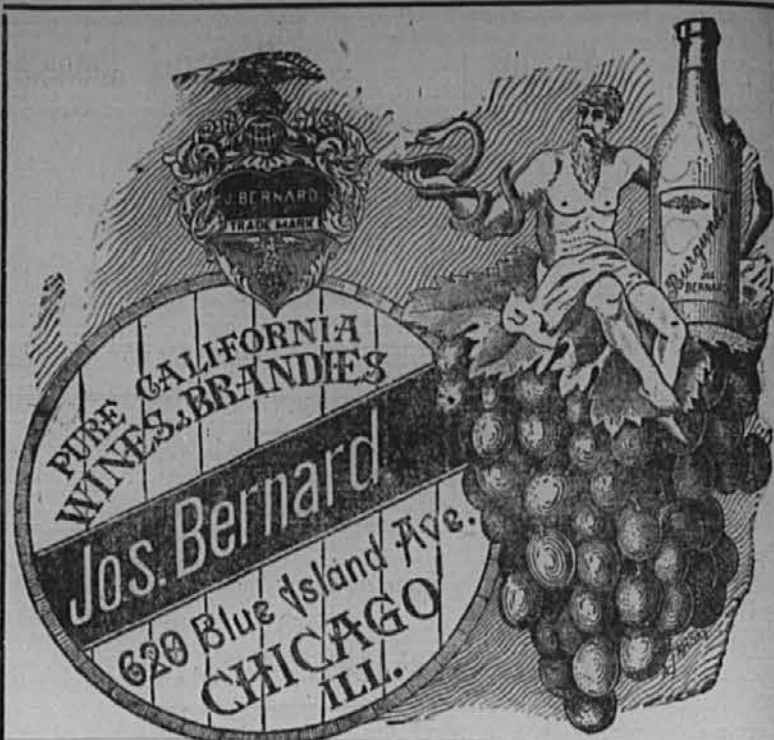
Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in druge prebščine.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače — "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpologo. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC
617 S. Center Ave. blizu 19
ulice CHICAGO, ILL.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice. Vsi dobro došli!

Kdor se želi učiti in naučiti
angleško brez učitelja

naj si nabavi najnovejši

Slovensko---angleški---rečnik.

Knjižica je jako razumljivo sestavljena, poleg angleških besedi nahaja se pravilno izgovarjanje istih. Oblika knjižice je žepna, toraj pri vsaki priliki v porabi.

CENA JI JE SAMO 60 CENTOV.

Denar pošljite po Money-Orderju ali pa v znamkah na naslov

V. J. Kubelka, P. O. Box 744

New York N. Y.

Stojte in mislite!

Česar potrebujete za redno življenje?

Zrak in hrano!!!

Vi ne morete živeti brez njiju. Gotovo ste tako pametni, da imate zraka, kolikor ga morate dobiti. Ali kako je z hrano? Vi veste, da želodec odpove hrano, ne glede na to je-li dobro pripravljena.

TO POMENI BOLEZEN V VSAKEM SLUCAJU.

Kakor hitro se Vam povrne slast do jela, že se počutite dobro.

je edini pripomoček, ki absolutno pomaga v mnogih slučajih. Ta lek povrne in pomnoži prebavno moč želodca in črev, in vinkuje tako blagodejno na te organe, da lahko prebavljajo najtežja jedila. Vi veste koliko je življenje vredno, ako lahko jeste vse, kar je Vam všeč, ne da bi Vam škodilo — veste tudi kakšne muke so, ako ne morete uživati hrane ne vsled revščine, ampak vsled bolezni.

Trinerjevo, zdravilno, grenko vino

Trinerjevo zdravilno grenko vino

ohrani življenje za mnogo let,
ohrani zadovoljnost,
ohrani zdravje,
ohrani moč.

se lahko daje otrokom,
zbičnim gospodičnam,
močnim ljudem,
starim ljudem.

To vino je najboljši pripomoček proti vsem želodčnim, krvnim in živčnim boleznim.

Dobiva se v lekarnah in boljših gostilnah.

JOS. TRINER,

799 So. Ashland Avenue

Chicago, Illinois

SVARILLO: Mnogo ljudi ponareja ta pripomoček pod raznimi imeni. Ako hočete imeti pravo grenko vino, zahtevajte Trinerjevo.

Trinerjev brinjevec

ima vsaki dan več prijateljev, ker je naš narod prišel do prepričanja, da je najpristnejši in najmočnejši.

Willie

Najboljši fotograf, izdeluje vsakovrstne slike razne velikosti. 🌳 🌳 🌳 🌳

Družbinske in društvene skupine. Zenitovanske in otročje slike so naša specialiteta. Cene primerne in solidne.

391—393 Blue Island Ave, vogal 14. Pl.

Telefon Canal 287

Nad 30 let se je obnašal
Dr. RICHTERJEV
SVETOVNI, PRENOVLJENI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
REUMATIZEM,
POKOSTNICO,
PODAGRO itd.
in razne reumatične
neprilike.
SA70: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah
ali pri
F. A. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

LIEBICH Slovenski fotograf
poznat mej Slovenci že mnogo let
izdeluje najlepše velike in male slike
po najnižjih cenah.
80—86 Euclid Ave.
CLEVELAND, O.

POMOČ IN ZDRAVJE BOLNIM!

ZAMORE DATI SAMO

Dr. E. C. Collins, M. I.

ako hoče bolnik popolnoma ozdraviti je v prvi vrsti potrebno da zdravnik njegovo bolezen popolnoma in natanko spozna, to pa je edino le mogoče našemu slavnemu in najbolj učenemu profesorju, ker je on edini zdravnik, kateri po natančnem opisu vsako belezen, popolnoma in temeljito spozna.

Zato, rojaki Slovenci, v slučaju da Vam je treba zdravniške pomoči vam mi priporočamo samo in edino le tega slavnega in izkušenega zdravnika ker se nijeden drugi zdravnik ne more ponášati s tako uspešnim zdravljenjem kakor on.

OZDRAVI VSE BOLEZNI,

ker on jedini pozna po znamenjih takoj vsako bolezen in radi tega ozdravi vse možke in ženske bolezni bodisi akutne ali pa zastarele (kronične). Za to tudi jamči za popolno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučih, prsih, želodec, črevah, ledvicah, jetrah, mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in bolezn srca, katar, prehlajenje, naduho, bronhijalni, pljučni in prsni kašelj, bljuvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in bolečine v križu, hrbtu, ledjih in boku, zlato žilo (hemoroid), grižo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božjast, slabosti pri spolnem občevanju, polucijo, nasledke izrabljanja samega sebe, šumenje in tok iz ušes, oglušanje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prh na glavi, srbenje, lišaje, mazolje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastečni, glavobol, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternici itd., kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni. On je prvi in jedini zdravnik, kateri ozdravi jetiko, ozdravi vse tajne možke in ženske spolne bolezni, kakor tudi „sifilis“, točno in popolnoma. (Zdravljenje spolnih bolezni ostane tajno). Ženskam in moškim se ni treba sramovati ter naj natančno in zanesljivo opišejo svoje spolne bolezni. Ktere ženske trpe na takozvanem mesečnem neredu, naj se takoj do njega obrnejo.

BERITE nekaj najnovejših priznanj, s katerimi se zahvaljujejo naši rojaki za popolno ozdravljenje:

Slovenka: M. HEGLER — 1239 Bohemian Ave — Pueblo, Colo.

Ozdravljena od akutne bolezni ženskih organov — narednega mesečnega čiščenja, belega toka — bodljaja in krča v trebuhu križu, težkega dihanja, glavobola in srčne bolezni.

Slavni gospod Profesor!

Naznanjam Vam da sem sedaj popolnoma zdrava. Vaša zdravila so mi zadostavala za popolno ozdravljenje — moje težke bolezni vsled katere sem trpela nad tri leta in katere ste me Vi edini popolnoma ozdravili, srčno se Vam zato z mojim možem zahvaljujemo in Vas priporočava vsem rojakom Slovincem ker ste v resnici najbolj učeni in izkušeni zdravnik.

Tudi Vam pošiljam mojo sliko in Vam ostanem do groba hvaležna.

Mari Hegler

Bohemian Ave 1239

Pueblo, Colo.

Slovenec: JOHN STRAH

69. W. Feront Str. — Massillon, O.

Ozdravljen od kronične bolezni želodca in notranjih prebavnih organov.

Cenjeni gospod profesor!

Vam naznanjam da sem po vaših zdravilih popolnoma ozdravil in sem zdaj čisto zdrav in vesel kakor poprej in delam že en mesec. Vam pošiljam mojo sliko, ko sem bil pri vojaki v ol kontri Austriji.

Pozdravljam Vas dobrodelni gospod profesor.

Johan Strah.

Iz vsega tega se jasno razvidi, da se bolniki, najzanesliveje ozdravijo pri našem slavnem zdravniku.

Zato, ako ste slabostni, bolni, ako izgublimate moči ali trpite na katerikoli bolezni, če je vaša bolezen zastarela ali kronična vsled neuspešnega zdravljenja neizkušenih zdravnikov, opišite natančno vašo bolezen navedite starost in čas, kako dolgo ste že bolni tar pošljite pismo na ta-le naslov:

Dr. E. C. Collins

Medical Institute

140 WEST 34th STREET, NEW YORK. N. Y.

in potem bodite z mirno dušo prepričani da boste zagotovo in popolnoma ozdravili.

RAZNO.

— Bankir Bigelow, ki je ukradel 4 milijone in je sedaj na oddihu v ječi v Leavenworthu, Kans. je bil hud nasprotnik socializma.

Ta tat je vedno trdil, da so socialisti tatovi, ki hočejo vse razdeliti in zanesti nemoralnost v družine.

Govoril je o socializmu istotako, kakor sedaj piše tartarski dnevnik "Sakiser" v New Yorku.

* Radi tega priporočamo uredništvu dnevnika "Sakiser", da odpošlje svojega specialnega reporterja v Leavenworth, Kans, kedar jim bode zmanjkalo psokv proti socialistom, da jih bode znameniti Bigelow založil z novimi krepkimi izrazi.

— Predlog predsednika države Florida, naj se ustanovi državna zavarovalnica, je bil v postavodajni zbornici navdušeno sprejet. Mi smo le radovedni na vspeh — posebnost čee bodo ta zavod vodili južni kapitalistični politikarji.

— Neki statistikar v Berlinu je izračunal, da bode Rusija v 15 letih bankrotirala. Radi tega priporočamo lastniku tartarskega dnevnika "Sakiser", da si o pravem času preskrbi ruske državne vrednostne papirje.

— Pravniški zastopnik pekovskih mojstrov v New Yorku, nekdanji znameniti anarhist, Henrik Weisman, ki je bil kot dinamitar dže v San Franciscu obsojen, sedaj grmi proti organizaciji pekovskih pomočnikov v New Yorku. Mi se le čudimo, da še Henrik Weisman ni izvedel eksdinamitarda Žaklarja v New Yorku, ki je svoje dni Oberdanka smatral za največjega junaka na svetu.

To bi bil pogled za bogove, če bi si ta dva junaka v bratskem objemu pripovedovala, kako sta šla v Kanoso.

— Neki list, ki izhaja v Tiflisu je objavil izgubo na imetku vsled vstanka v Kavkazu. 19 vasi je deloma, 22 vasi pa popolnoma porušeni in 2200 hiš pa požganih. V teh bojih je bilo 230 oseb vbitih, 58 pa pobabljenih. Ves gubitek na imetju se ceni na 5 milijonov tolarjev.

Te številke govore jasno! Te številke pričajo, da so se vršile pravcate bitke, da se je mnogo vasi popolnoma porušilo in požgalo, da je revolucija z gorečo bakljo v roci korakala preko Kavkaza. Vse to pa ni napravilo na dandanes vsemogočnega generalnega gubernatorja Trepova v Petrogradu najmanjšega vtisa, ker je smelo trdil, da v Rusiji ni revolucije. Ta surovi in nevedni krvnik bode še le takrat opazil revolucijo, kedar bodo njega in idiota Nikolaja Romanova ruski revolucionarji ujeli in ju vtaknili v ječo.

— "Zadovoljnimi ljudem se ne daje priboljška!" To je že staro navčelo vseh podjetnikov.

Organizirani brodarji na reki Elbi so pred kratkem izvojevali veliko zmago v plačilnem gibanju, katerega se pa krmarji niso vdeležili. Radi tega so tudi ponižni in zadovoljni krmarji nič dobili. Podjetniki so na kratko izjavili, da je njih naloga najprvo potolažiti in zadovoljiti nezadovoljneže. Ker se krmarji niso vdeležili plačilnega gibanja, je torej dokaz, da so s svojim položajem zadovoljni in ne potrebujejo priboljška.

Delavci učite se! Dokler ponižno delate in ne zahtevate zvišanja svojih skromnih plač, toliko časa se podjetnikom še ne sanja, da bi zboljšali vaš položaj. Ako se jim pa odločno v bran postavite in jih hočete oškodovati s tem, da prenehate z delom, takrat podjetniki še le škripaje z zobmi privolijo v vaše zahteve.

"Pomagaj si sam in bog ti bode pomagal", se glasi neki star pre-

govor. Kdor mirno in tiho prenaša vse gorje, tega podjetniki izjemajo kakor limono.

Socialistični shod.

V soboto zvečer, dne 23. septembra t. l. bode društveni shod slov. soc. kluba v "Narodni dvorani" št. 587 So. Centre Ave.

A. Poravne, predsednik.

Mnogo let trpljenja.

G. Štefan Lorko, tergovec, 203 Chestnut Str., Johnstown, Pa. hoče, da se njegovo ozdravljenje o-belodani v vseh listih. Bil je več let bolan na želodec, a ni mogel ozdraviti, dokler ni pričel rabiti Trinerjevo ameriško, zdravilno, grenko vino. Rabil je ta primokeč precej časa predno je ozdravel, a ozdravel je popolnoma.

Mi vemo, da ta pripomoček pomaga proti vsaki želodčni bolezni, ako se ga uživa po predpisih. To zdravilo sčisti želodec, uredi kroženje želodčnega soka, okrepea mišice želodca in črev, kar zopet vpliva, da je prebavljenje točno, kri čista, telo pa krepko.

Nikar ne prezirajte prvega znamenja — izgubo slasti do jela. V takem slučaju rabite takoj Trinerjevo, ameriško, zdravilno, grenko vino, ker Vam bode gotovo pomagalo.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Prosim vse tiste, ki so mi v sorođu, da se me spomnijo, kedar bodo imeli kaj evenka v žepu. Ako bi ta blagohoten opomin ostal glas vpijočega v puščavi, jih bom pa z imenom prijavil v vseh listih. A. Krishna. Oat Hill, Cal.

KJE JE John Kalt, njega pravo ime **John Podešva**, doma iz Senove, Avstrijska Šlezija, blizu Moravske Ostravice, ki je bival leta 1887v Plymouth Lucerne Co. Pa. Poročila naj se pošljejo Antonu Rojeu, Frontenac, Kans.

Listnica upravnistva.

Naročnika v Milwaukee, Wis., ki nam je poslal notico, da se je preselil, prosimo, da nam naznau, v katerem mestu je preje bival.

Sploh opozarjamo vse naročnike da nam vselej pošljejo stari naslov kedar se preselijo.

Tiskovni sklad slov. socialističnega kluba.

Vesela družba na 21. ulici št. 576 Chicago \$2.70.

— Ako potujete po poslu ali zabavi iz Chicago v Buffalo, New York, Boston ali katero drugo vzhodno mesto, tedaj se poslužite brzovlakov na "Nickel Plate" železnici, ki vozijo vsaki dan trikrat. Zamorci-strežniki so na razpolago vsem potnikom. Posebno morajo paziti na ženske in otroke. Na vlakih "Nickel Plate" železnice niso visoke cene v navadi. Ameriški klubni obedi po 35c do \$1.00 Vsi vlaki odrinejo s postaje "La Salle Street Station", ki je edina postaja poleg nadulične železnice. Za pojasnila vprašajte John Y. Calahan-a, glavnega agenta, 113 Adams St., Room 298, Chicago.

DNEVNI KURZ.

100 kron avstr. velj. je \$20.50. Temu je pridjati še 10 centov za poštnino.

Knjiga "OPATOV PRAPOR-ŠČAK," spisal F. R. je izšla. Ta zanimiva zgodovinska povest je izšla kot podlistek v "Slov. Nar." in "Glas Svob". Knjiga obsega 211 strani in stane 50c, poštnine prosta.

Kdor želi knjigo prodajati, naj se zglati za pojasnila pri upravnistvu "GLAS SVOBODE". 683 Loomis St. Chicago, Ill.

4000.

čas primerna povest
iz prihodnjih dob.Po vsoh dr. Niemaha
napisal

dr. Nevesekdo.

X.

Zdajci doideva tolpo, ki se varovana po gologlavi straži počasi pomiče po prašni cesti. Stela je kakih dvesto mladeničev in mož. Nekateri so bili že precej priletni, drugi pa še prav mladi, pravi bledolice, kakor da so ravno kar prebili dolg zapor in po dolgi dobi zopet prišli na čisti zrak. Klaverno je stopala ta tolpa pred mano. Govorili niso, samo časih so z mogočno-zvenečim glasom zapeli pretožno pesem: "Miserere, miserere." Zdeli so se mi kakor pogrebi, ki niso k pokopu svojega srca najdražje in najljubše bitje.

Postala sva nekaj časa, da so na ju zopet prehiteli. Zaradi gostega prahu ni bilo moči hoditi z njimi.

"Kdo so ti nesrečniki?" vprašam spremljevalca. "Izvestno hudodelniki, katerim so prisojene ostre kazni, morda celo zločinci, ki odhajajo v pregnanstvo v puščavo Saharo? Čemu pojo miserere, in čemu jim tiči groza na bledih obrazih? Govori, prijatelj, in pojasni mi vse to!"

"To niso hudodelniki," prične profesor z vseučilišča Svetega Simplicijsa, "in tudi ne obsojenci, katerim je nastopiti trdi pot v peščeno Saharo. To so mladeniči na poti k mesečnemu naboru, da bi jih potrdili za zakon."

"Vsak mesec imate takšne nabor?"

"Vsak mesec. Oglasiti se sme vsakdo, komur je drago stopiti v sveti zakon. Komur je sreča mila, dobi prijetno družico, komur pa ušoda ni prijateljica, naloži mu na staro in grdo devico, da mu greni življenje, kolikor more."

"In čemu pojo miserere?"

"Kako naj se ti izrazim? Zakon je tudi pri vas v Sibiriji negotova stvar, prav kakor bi se človek napotil v slabotnem čolnici na morje, kjer ga čakajo viharji. Ni li res tako?"

"Pametno govoriš! Tudi pri nas v Sibiriji so združeni zakoni z viharji."

"Vidiš torej! In tako je bilo vedno in drugače nikdar ne bode. Se li sedaj še čudiš, da pojo ti ljudje miserere, kadar korakajo k naboru?"

"Ne čudim se!"

"Toda letos imajo ti mladeniči še drug vzrok, da niso preradostni na poti, kjer sva jih ravno došla."

"Odkrij mi tudi ta vzrok."

"Letos je sploh slabo leto. Preveč se jih je oddalo v župnišča in kapelanije. Tja so vzeli najmlajše in najlepše, tu pa so ostale starijaste in pegaste, ki človeku nikakor ne morejo ogreti srca."

"Kako naj to umejem?"

"Potrpi! Vse ti odkrijem. Mlada in krasna ženska ima na svetu več prilike, da zagazi v pregreho, nego ona, ki je priletna, in kateri ne cveto rože po licih. Ali ni to res?"

"Popolnoma res!"

"Kolikor lepša je ženska, tem več ima izkušnjav. Taki ženski se mora vzeti vsaka prilika in odkazati ji je mesto, kamor ne sežajo valovi pregrešnega vsakdanjega življenja. In kje bi bila varnejša nego v hiši, kjer ni prepira, ne jeze, ne strasti?"

"Imate li obilo takih hiš?"

"Imamo jih! To so naša župnišča, kapelanije naše. Vse te svete hiše ne morejo biti brez postrežne in delavne ženske roket!"

"Izvestno ne!"

"Zato so razlagalci svetih knjig blaženega Antona od Kala naposled izvedli, da pristoji župniščem in kapelanijam, kjer vladajo gospodje 'strožje observancije', prednost pri naboru za zakon, tako da si smejo postrežnice in kuharice izbrati izmed devic, prihajajočih na nabor. Ali ni to modro?"

"Premodro!"

"Mnogo pregreh se prepreči ta-

ko. Toda letos, kakor sem ti že pravil, bilo je dokaj služeb izpraznjenih, in zato so župnišča in kapelanije pri mesečnih naborih prav pridno asentirale zase, seveda na škodo moškemu spolu, v kolikor se je udeleževal naborov!"

Po teh pojasnilih sva dospela do mesta, kjer je visoko ozidje obkrožalo širen prostor. Spomini iz devetnajstega stoletja so mi govorili, da so se na tem mestu razprostirali nekdanje zelene naše "Prule". Bile so sedaj obzidane okrog in okrog, in izza ozidja je šumelo, kakor šume buče v panji.

"Kaj se godi za tem zidom?" vprašam spremljevalca.

"Tukaj je naborni prostor!" odgovori mi profesor. "Oglejva si nabor! Poučen prizor je, in ko se vrneš v sibirsko svojo domovino, vzpodbujaj sohrzljane, naj nas posnamejo! Dovolitev za vstop se nama itak ne more kratiti."

Pri nizkih vratih je stražilo nekaj gologlavcev. Tisti debeli poročnik, s katerim sem se bil seznanil že prvi dan v mestnem ozidju, veleva je danes na tem mestu. Moj strežnik se izkaže s policijsko privolitvijo, in ko poročniku še posebe plačam deset lir, smem vstopiti.

Po prostoru, odločenem naboru, mrgolela je množica, vender so bili moške strogo ločeni od žena. Poslednje so nadzirale redovnice, katerih po obleki nisem mogel spoznati. Bog ve, kakov red je bil to, ker so se ženski redovi tedaj tako pomnožili, da jih je bilo samo v Emoni nad tristo. Moštvo pa je nadziral naš gologlavi poročnik, ki je časih stopil tudi med ženstvo, kjer je s strokovnjaškim očesom pregledoval blago, tisti dan postavljeno na trg.

S strežnikom stopim mirno na stran, pričakuje, kakov bode zanimivi ta nabor. Takoj opazim, da je ženstva mnogo več od moštva. Malo je bilo krasnih obrazov in res so bila župnišča in kapelanije to leto posnele vso smetano zase. Vender so bile iz večine mlade in čvrste, in samo po nekod je stala v vrsti devica, ki je že mnogokrat propadla pri naborih in sedaj že omagovala pod obilimi leti. Te stare device so stale povešenih očij sramežljivo v vrsti, ali v srci so iskreno molile, da bi vsaj danes ne propadle pri usodnem naboru.

"Morda pričnemo, soror Evlalija?" vpraša poročnik. "Iz župnišč in kapelanij ne pride nikdo, saj je že potekel čas, v katerem nam je bilo čakati teh gospodov. Danes itak ne bode nikogar, saj nimajo kaj vzeti. Pričniva torej, soror Evlalija!"

"Pa pričniva, pater poročnik!" odgovori redovnica. "Tudi jaz menim, da ne bode nikogar."

Že hoče pater poročnik ukazati, naj se naborniki in nabornice postavijo v dolgi vrsti, in že hoče izreči, da je otekel čas, v katerem so smela župnišča in kapelanije rabiti pravico svojo, kar potisne župnik z Vrhniške skozi vhodna vrata potni svoj obraz, rekoč: "Za Boga, vender še niste pričeli! Malone bi bil zamudil tudi to priliko!"

Obstane sredi tolpe in si briše čelo z velikim modrim robcem.

"Oj, pater poročnik, pozdravljam te! In tebe, soror Evlalija, tudi! Ali sta zdrava? Veseli me, veseli! Začeli pa vender še niste?"

"Nismo!" odgovori soror Evlalija.

"Dobro! Kako ti s' sem hite! Kar studenci lijo od mene!" In zopet si otira z modrim robcem potno lice. (Dalje prihodnjik.)

Pozor rojaki!

V gostilni Mohorja Mladiča v Chicagi je kegljanje na dobitke.

Prvi dobitke \$ 5.00.

Drugi dobitke \$ 3.00.

Kegljanje se prične dne 16. sep. in konča z ljudsko veselico dne 1. oktobra t. l.

Društvo "Edinost" št. 23 S. N. P. J., Darragh, Pa. priredi dne 14. oktobra 1905 v William Singerjevi dvorani ljudsko veselico.

Vsi rojaki v Darragh in okolici se najljubše vabijo na to veselico.

Vstopnina le 25c.

ONBOR.

ZASTOPNIKI "GLAS SVOBODE".

Za pobiranje naročnine, oglasov in prodavanje knjig so sledeči sodrugli: Matija Pečnik, Cumberland, Wyo. Josip Debeve, San Francisco, Cal. Frank Levar, Tercio, Colo. D. Badovinatz, La Salle, Ill. Paul Slatts, Calumet, Mich. Frank Vevar, Lorain, O. Jos. Matko, Claridge, Pa. Mike Mayerle, Leadville, Colo. Anton Krize, Oat Hill, Calif. Frank Levec, Yale, Kans. Ignac Ziemberger, Steel, O. Frank Dermota, Federal, Pa. Marko Sodja, Crested Butte, Colo. Jernej Bogataj, Sheboygan, Wis. Mike Klenovšek, Stone City, Kans. Matija Marn, Frontenac, Kans. Frank Seme, Willock, Pa. John Kupec, Delagua, Colo. Frank Plazzotta, Darragh, Pa. John Pakj, Conemaugh, Pa. John Somrak, Ely, Minn. Mike Zugel, Murray, Utah. Paul Taucar, Broughton, Pa. Martin Bačar, Trimountain, Mich. Frank Mally, W. Newton, Pa. Frank Budna, 163 Reed St., Milwaukee, Wis. Jos. Faletič, 725 Warman St., Indianapolis, Ind.

Za Cleveland, O.: Jacob Hočevar, 154 Willson Ave.

Ako še kateri sodrugov želi sprejeti zastopstvo "Gl. Sv.", naj blagovoli naznaniti svoje ime upravnistvu.

CENA KNJIG.

Katere se dobi pri upravnistvu "Glas Svobode" poštne prosto.

Quo vadis, \$1.50

Trije Mušketirji, \$2.50

Rusko-slov. slovar, \$1.60

Preko morja, 35c.

Na bojišču, 35c.

Križarji, \$2.60

Beračica, 18c.

Zrtev razmer, 25c.

Opatov praporščak, 50c.

Koledar, 25c.

Iščem sluškinjo, ki je zmožna slovenskega in nemškega jezika. Plačam 15 do 17 dolarjev na mesec, hrano in stanovanje. Tozadavne ponudbe naj se pošljejo na ta le naslov: John Mlakar, Box 60, Greenfield, West Allis, Wis.

Ako pošljete denar v staro domovino, obrnite se zaupno na M. V. Konda-ta, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.

Na prodaj pod jako ugodnimi pogoji šest mesecev rabljeno pohištvo, obstoječe iz 2 postelj z vso opravo, 2 peči, 8 stolov, 2 miz itd. Pojasnila daje upravnistvo "Glas Svobode".

ROJAKI

POZOR!

1000 mož potrebujeva v

Silver Saloon

461-463, 4th St. San Fran. Cal. za piti fino Wieland-ovo pivo, kalifornijsko vino in najboljše žganje in kaditi najfinejše unijske smodke. Prigrizek prost in igralne mize na razpolago. Rojaki dobe hrano in stanovanje.

BRATA JUDNICH,
San Francisco, Cal.

Vsem rojakom priporočam
svojo fino urejeno

GOSTILNO

na 163 Reed St., Milwaukee, Wis.

Postrežba točna in solidna. Vsak potujoči Slovenec dobro došel!

C. HOFBAUER.

Raznovrstni godbeni instrumenti po nizki ceni.

JOS. JERAN,

459 W. 18. St. Chicago,

se priporoča za popravljenje god. instrumentov

150 Slovencev

si zamore še omisliti najpopolnejši slovenski črkami opremljeni pisalni stroj (Typewriter) ker le 150 strojev, model 1904, je še v zalogi. Ti pisalni stroji so zelo priročni, tako, da zamore i pisanja ne vešč človek po par vajah hitro in popolno pisati. Ker so to zadnji komadi, oddamo jih pod tovarniško ceno, komad

po \$12.

Društveni tajniki dobe izdaten popust.—Ker se zaloga hitro manjša naj se z naročili ne odlaš.

P. O. Box 34.

HOBOKEN, N. J.

Solidne obleke.

Našo največjo pozornost obračamo na izdelovanje solidnih oblek, kar pa pri prodajalcih na debelo pogrešamo, ker kupujejo obleke od tvorničarjev.

Predvsem je treba izbrati fino in trpežno blago in vzeti na tančno mero, potem se še le prične z delom. To je pa pri nas v navadi.

Ovratniki izdelani na roke, pavolnata podlaga na ramenih, plätvena podlaga na prsih jamčijo, da je obleka izdelana solidno. Take obleke se pa le dobi pri nas, kakor vsakovrstne uniforme, v čigar izdelovanju smo pravcati mojstri.

Telefon - Canal 1198

Slovenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za moške — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove

po

najnovejši modli in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.

blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave.

Telefon Canal 476

Uradne ure:
do 9. zjutraj
od 1. do 2. in
od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:
od 10-12 dopoldne in
od 2-4 popoldne
Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh. in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močje se popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Slika predočuje zlato damsko uro (Gold filled.) JAMČI SE ZA 20 LET.

V naravni velikosti slike.

Kolesovje je najboljši ameriški izdelek

—Elgin ali Waltham.

Te vrste ura stank le

\$14.00

V obilo naročbo se priporoča vsem Slo-

vencem in Hrvatom dobro znani

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.

Chicago, Ill.

Duluth South Shore & Atlantic
železnica.

Vsakovrstna zabavišča ob tej progi.

"Raj za ljubitelje športa".

Srne.
Lisice.
Gosi.
Ščke.

Medvedi.
Jerebice.

Volkovi.
Race.
Jezerske postrvi.
Lipani in sulci

Fine udobnosti za ljubitelje športa.

Spalni, jedilni in salonski vozovi pri vseh vlakih. Vsi vlaki so opremljeni z najmodernejšim komfortom.

Za cene, vozni red in knjižice pišite agentu za vozne listke.

J. A. MICHEALSON,
Traveling Passenger Agent,
Grand Rapids, Mich.

MART ADSON,
General Passenger Agent,
Duluth, Minn.